

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Miesnäkökulmaselvitys naisvaltaisessa yhdistystoiminnassa

Miehet vapaaehtoistoimijoina Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piirin paikallisyhdistyksissä

Iiro Rastas

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)
arvioitavaksi jättäminen 05/2013

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Iiro Rastas		Sivumäärä 46 ja 5 liitesivua
Työn nimi Miesnäkökulmaselvitys naisvaltaisessa yhdistystoiminnassa. Miehet vapaaehtoistoinijoina Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piirin paikallisyhdistyksissä.		
Ohjaava(t) opettaja(t) Juha Niiranen		
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja MLL Uudenmaan piiri ry/ Kari Koponen		
Tiivistelmä Tämä on tiivistelmä Humanistisen ammattikorkeakoulun opinnäytetyöstä, joka on toteutettu yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) Uudenmaan piirin kanssa. Kiinnostus opinnäytetyön aiheisiin syntyi omista kokemuksista yhdistystoiminnasta, vapaaehtoisuudesta sekä isyydestä. Miesnäkökulma selvitys naisvaltaisessa yhdistystoiminnassa opinnäytetyön keskeisimmät tavoitteet olivat uuden ja ajankohtaisen, kyselyn avulla kerätyn, tiedon myötä saadun mieserityisen osaamisen ja yhdistystoiminnassa tarvittavan tietotaidon kehittyminen sekä uusien ajatusten ja toimintatapojen ideointi paikallisyhdistystoiminnan tulevaisuutta miesnäkökulmasta ajatellen. Tämän opinnäytetyön yhteydessä toteutettiin kyselytutkimus, jonka avulla kerättiin opinnäytetyön empiirinen tutkimusaineisto. Internet-pohjainen Webropol-kyselysovellus mahdollisti sähköisesti toteutetun kyselyn. Kysely lähetettiin MML:n Uudenmaan piirin alueen paikallistoimijoista valitulle joukolle. Kohderyhmänä kyselyssä olivat piirin alueen paikallisyhdistysten puheenjohtajat, miestoinijat hallituksessa sekä muissa yhdistysten vapaaehtoisissa tehtävissä. Kohderyhmän oli tarkoitus toimia otoksena koko MLL:n paikallisyhdistystoimijoista, mutta valitettavan vähäiseksi jäänyt vastausaktiivisuus muutti hie- man opinnäytetyön tuloksellisuutta ja näin ollen kyselystä saatuja vastauksia voitiin analysoida ainoas- taan näytteen omaisena. Kyselyn vähäiset vastaukset ja tulokset johtivat kuitenkin yhdessä olemassa olevan tutkimustiedon, henkilökohtaisten kokemusten ja näkemysten kautta tämän työn johtopäätök- siin. Opinnäytetyön pääteemat ovat yhdistystoiminta, vapaaehtoisuus ja miesnäkökulma. Nämä teemat yhdistyvät tässä työssä yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa miesnäkökulma on vapaaehtoisen yhdistystoi- minnan tarkastelu perspektiivi. Miesten tarpeellisuudesta MLL:n paikallisyhdistyksissä ei jää epäsel- vyyttä, kun kysymykseen ”tarvitaanko miehiä mukaan toimintaan?” vastataan toiminnassa olevien miesten osalta 100 % kyllä.		
Asiasanat miesnäkökulma, miestutkimus, järjestötoiminta (paikallisyhdistystoiminta), vapaaehtoistyö		

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Iiro Rastas	Number of Pages 46 + 5 appendices
Title Male perspective clarification in female-dominated associations. Men as volunteer actors in Mannerheim League for Child Welfare Uusimaa district local associations.	
Supervisor(s) Juha Niiranen	
Subscriber and/or Mentor MLC Uusimaa district/ Kari Koponen	
Abstract This is abstract of thesis in Humak University of Applied sciences. Thesis was carried out in co-operation with the Mannerheim League for Child Welfare (MLC) Uusimaa district. Interest in the topics of the thesis was based on my own experience in activities of the local association, as well as the volunteering and fatherhood. Main goals of the thesis were to gather the new and the current information to use on development in activities of the local associations. Information to improve know-how and male perspectives in local association's operational know-how. To make new ideas and practices in order to male perspectives to better reflect in the future. In the context of thesis was conducted a survey study, which were gathering the main research data of the thesis. The e-survey was enabled by the Internet-based Webropol application. The e-survey was sent to Uusimaa districts local operators in the selected group. The target group of the e-survey was the chairmen of the local associations, man operators of the board and other volunteer men in local associations. The target group was intended to serve as a sample of MLC's local branch of the operators. Unfortunately response rate remained low so that moved slightly to the effectiveness of the thesis and, therefore, the responses to the questionnaire could be analyzed only as specimen. Limited responses and the results of the e-survey however resulted in the final conclusions by combining of existing research in the field, personal experiences and views with the main topics of the thesis. The main themes of this thesis are in association activities, the volunteering and the male perspective. These themes are combined in this work into a single entity with the male perspective towards voluntary local association activities. The need of men in MLC's local associations will not be in doubt when the question is "is there a need for men to join in the activities?" - 100% of operative men answered yes.	
Keywords male perspectives, men`s studies, organizational activities (local association activities), voluntary work	

SISÄLLYS

1 ALKUSANAT	5
1.1 Aihe ja opinnäytetyön tekemisen lähtökohdat	7
2 OPINNÄYTETYÖN MENETELMÄ JA AINEISTO	8
2.1 Kyselyn teemat	10
2.3 Tavoitteet, odotukset & toteutus	10
3 MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITTO	12
4 VAPAAEHTOISUUS, YHDISTYSTOIMINTA & MIESNÄKÖKULMA	13
4.1 Vapaaehtoisuus	14
4.2 Yhdistystoiminta	17
4.3 Miesnäkökulma	18
5 KYSELYTUTKIMUKSEN TULOKSET JA ESIIN NOUSSEET TEEMAT	20
5.1 Paikallisyhdistystoimijoiden nykytilanne	24
5.2 Miestoimijat MLL:n paikallisyhdistyksissä	31
5.3 Johtopäätökset	32
5.4 Miestoimijoiden tulevaisuus	35
6 OMAN OPINNÄYTETYÖPROSESSIN ARVIOINTI	38
7 LOPPUSANAT	40
LÄHTEET	42
LIITE1: WEBROPOL-kyselylomake	47

1 ALKUSANAT

Opinnäytetyöni käsittelee miesten osallisuutta vapaaehtoistoiminnassa Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan (MLL) piirin paikallisyhdistyksissä. Miesten osallisuus ja MLL:n isätoiminta ovat henkilökohtaisesti tärkeitä aiheita. Omien lasten ja yhdistystoiminta taustan vuoksi on ollut mielekästä työstää näitä aiheita tämän opinnäytetyön muodossa. Miesten vapaaehtoisuutta, osallisuutta ja aktiivisuutta kolmannen sektorin toiminnassa on tutkittu verrattain vähän. Tutkimusta vapaaehtoisuudesta ja osallisuudesta sekä kolmannen sektorin toiminnasta on tehty, mutta valtaosa näistä tutkimuksista on sukupuolineutraalia yleisen tason tutkimusta. Tutkimuksia ja kirjoituksia on kohdennettu erityisesti nuoriin tai vaihtoehtoisesti senioreihin, toiminnan rakenteisiin ja mahdollisuuksiin sekä uhkakuviin. Esimerkiksi Nuorisobarometri 2012 tarttui reippaasti nuorten vapaaehtoisuuteen. Sen perusteella myös miesten vapaaehtoisuusaktiivisuus on lähitulevaisuudessa melko hyvissä kantimissa, sillä: "...nuorista miehistä 35 prosenttia, sanoo tänä tai viime vuonna olleensa mukana jossain vapaaehtoistoiminnassa" (Myllyniemi 2012). Vapaaehtoistoimintaan, niin itse toimijoihin kuin rakenteisiin, kohdennettuja opinnäytetöitä löytyy myös runsaasti viime vuosilta. Opinnäytetöissä on selvitetty esimerkiksi "minkälaiset ovat nuorten motiivit osallistua vapaaehtoistyöhön ja kiinnostuksen kohteet vapaaehtoistyössä", "vapaaehtoistoiminnan rakenteita, jotka ovat edellytyksenä onnistuneelle vapaaehtoistoiminnalle" sekä "tutustua vapaaehtoistyöhön ja siihen liittyvään viestintään". (Lehtonen & Lind 2011; Tuukkanen 2011; Kokkonen 2012).

Henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, että vapaaehtoistoimijoina miehet ja naiset saattavat erota joiltain osin, mutta loppujen lopuksi kyse on aina yksilöistä, jolloin sukupuoli ei määritä motiiveja tai toimintatapoja. Tätä samaa aihetta Pekka Sauri (2007) käsittelee artikkelissaan seuraavasti: "Kun sukupuolten suhteet ja roolit määritellään kommunikaatiossa osapuolten kesken, yksilöiden väliset erot nousevat olennaisesti merkittävämmiksi tekijöiksi kuin miehen ja naisen väliset erot: mies ja nainen esiintyvä kommunikaatiossa yksilöinä, joilla on omat yksilölliset toiveensa, halunsa ja kiinnostuksen kohteensa". Sauri puhuu yksilöiden kommunikaatiosta, joka on keskiössä aivan kaikessa sosiaalisessa toiminnassa, myös vapaaehtoisessa yhdistystoimin-

nassa kuin muussakin järjestötoiminnassa. (Sauri 2007, 222-224.). Toki yhteiskunnassa vallitsevat käsitykset ja määritelmät vaikuttavat taustalla, myös sukupuoleen.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton toiminta on ollut koko elinkaarensa ajan pääsääntöisesti naisvaltaista. Miesten tasa-arvokysymysten ja yleisesti hiljalleen isien ja miesten yhteiskunnallisen aktivoitumisen ja vahvistumisen myötä kiinnostus miestoimijoiden asenteista ja motiiveista on kasvanut, näin on tapahtunut myös MLL:n Uudenmaan piirissä. Mannerheimin Lastensuojeluliitto on suuri, valtakunnallinen ja iäkäs organisaatio, jonka toiminta on syvälle juurtunutta ja erittäin perinteikästä. Yli 80-vuotias järjestö lienee valtaosan suomalaisista tuntema tai ainakin nimestään tunnistama. Näiden standardien vallitessa suurta muutosta lienee mahdotonta saavuttaa ainakaan yhden opinnäytetyön avulla. Kuitenkin tämän opinnäytetyön perimmäinen tarkoitus on jatkaa sitä keskustelua, joka on avattu useita kertoja viimeisten 40 vuoden aikana tasa-arvo keskustelun yhteydessä, tasa-arvopolitiikasta miesnäkökulmasta. (Jokinen 2012, 11-13). Järjestötoiminnan sukupuolittuneisuutta voidaankin tarkastella monelta kantilta. Toiminnan ollessa MLL:ssa jo pitkään naisvaltaista, voidaan tämän opinnäytetyön suhteen suuremmat rakenteelliset muutostavoitteet unohtaa. Tämän opinnäytetyön tarkoitus onkin haastaa ja nostaa esiin syitä vallitsevina oleville rakenteille, sekä pohtia tulevaisuuden suhteen parempia toiminta mahdollisuuksia miestoimijoille Mannerheimin Lastensuojeluliitossa. Tähän opinnäytetyöhön ei ole kirjoitettu koko organisaation historiikkaa, eikä liiemmin paneuduta itse keskusjärjestöön. Kolmannessa luvussa kerrotaan tiivistettynä opinnäytetyön tilaajatahosta - Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiristä; lyhyesti tilastotietoa, piirin historiaa ja toimintaa. Olen toiminut MLL:n paikallisyhdistyksessä 2011 lähtien ja tänä aikana tutustunut opinnäytetyöni aiheeseen hyvinkin läheisesti. Olen toiminut ja osallistunut miehenä naisvaltaisessa yhteisössä. Käsittelen tässä opinnäytetyössä aiheeseen liittyviä henkilökohtaisia kokemuksia ja tekemiäni havaintoja toiminnasta teorian ja kyselytutkimusaineiston kanssa.

Opinnäytetyön yhteydessä toteutettavan kyselytutkimuksen myötä saadusta informaatiosta on poimittu akuutit ja toiminnassa vallitsevat mieserityiset teemat sekä miesten vähäisyyteen Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piirin alueen yhdistystoiminnassa ensisijaisesti vaikuttavat tekijät. Toivon, että oma osaamiseni on ollut riittävää näiden tietojen julkituomiseen, ymmärrettäväksi tekemiseen sekä niiden

myötä uuden tiedon ja ammattitaidon rakentamiseen. Kyselyn perimmäisenä selvityskohteena olivat ajankohtaisen tiedon kerääminen vallitsevasta tilanteesta ja rakenteista sekä valottaa miesnäkökulmaa naisvaltaisesta paikallisyhdistystoiminnasta. Kyselytutkimuksesta ja kyselyn toteuttamisesta kerrotaan tarkemmin luvussa kaksi ja tuloksista luvussa viisi.

Sisällöllisesti tämä opinnäytetyö on tiivis paketti, jossa teoria osuus perustuu valtaosin aikaisemmin tehtyyn monialaiseen tutkimukseen sekä henkilökohtaisiin kokemuksiin ja näkemyksiin muun muassa vapaaehtoistoiminnasta. Opinnäytetyön yhteydessä toteutettiin kyselytutkimus, jonka tuloksia myös reflektoidaan teoria osuuden kanssa sekä kerrotaan näistä yhteenvedona saatuja tutkimustuloksia ja johtopäätöksiä. Mukaan on mahduttu myös opiskelijan omia henkilökohtaisia kokemuksia ja havaintoja opinnäytetyön aihepiiristä. Kokonaisuudessaan tämä teksti sisältää kuvauksen opinnäytetyön prosessin edistymisestä, kyselytutkimuksen perusteet ja teemat, joita opinnäytetyössä käsitellään, kokonaisvaltaisen opinnäytetyön arvioinnin eri vaiheiden onnistumisista ja/ tai epäonnistumisista sekä opiskelijan itsearvion.

1.1 Aihe ja opinnäytetyön tekemisen lähtökohdat

Aiheen valinnan suhteen opinnäytetyön aloittaminen oli henkilökohtaisesti haastavaa. Kun erilaisten aiheiden ja ideoiden vertailun jälkeen lopullinen aihe oli selvillä, niin se tuntui välittömästi oikealta tieltä lähteä suunnittelemaan ja toteuttamaan opinnäytetyötä. Työn toteuttamiselle otollinen aihepiiri oli käytännössä jo olemassa, mutta en ollut tunnistanut tätä vaihtoehtoa, isä-/ miesorientoitunut toiminta ja näkökulmat. Onnekseni Humanistisen ammattikorkeakoulut upeat ja runsaasti tukea tarjoavat lehtorit kirkastivat ajatuksiani aihepiirin sopivuudesta opinnäytetyöhön. Erästä lehtoria lainatakseni, ”Jostain se opinnäytetyön aihe vaan aina löytyy”. Ammatilliset suuntautumisopintoni olen suorittanut sosiaalisesta vahvistamisesta. Tämä opinnäytetyö liikkuu kuitenkin suuntautumisopintojen rajapinnalla, jossa yhdistyvät sekä sosiaalinen vahvistaminen että järjestötoiminta.

Odotuksia tälle työlle olivat uuden, kyselyn avulla kerätyn, tiedon myötä saadun mieserityisen osaamisen ja yhdistystoiminnassa tarvittavan tietotaidon kehittyminen.

Myös uusien ajatusten ja toimintatapojen ideointi tulevaisuutta ajatellen on toivottavasti mahdollista saatujen tulosten ja niistä tehtyjen johtopäätösten myötä. Toiveet ja odotukset kohdistuvat myös henkilökohtaisen ammattitaidon, asiantuntijuuden ja suhdeverkoston kasvattamiseen, opinnäytetyön pääteemoja käsittelevien teoriaosuuksien itselle tutuksi tekemiseen sekä mahdollisuuteen tutustua syvemmin järjestötoiminnan maailmaan tämän opinnäytetyöprosessin myötä.

2 OPINNÄYTETYÖN MENETELMÄ JA AINEISTO

Opinnäytetyön aiheena on miestutkimuksellinen sekä motivaatiopsykologinen lähestymistapa yhdistystoimintaan. Pääasialliset tutkimuskysymykset ovat miesten osallistumisen motiiveissa sekä miesten vähäisen osallistumisaktiivisuuden syiden selvittämisessä. Aktiivinen yhteiskunnassa toimiva ja osallistuva mies on tekstin keskiössä ja tulokset siitä, miksi ja miten mies osallistuu sekä mitkä tekijät toiminnassa motivoivat ja osallistavat erityisesti miehiä. Sivujuonteena on myös vastakysymys aktiivisuudelle eli pohdintaa syistä suuren osan miehistä osallistumattomuudelle. Nämä teoriat liitetynä MLL:n paikallisyhdistystoimintaan, jossa miehet ovat vähemmistössä, luovat tietoperustan tälle opinnäytetyölle. Tämän opinnäytetyön empiirinen tutkimusaineisto kerättiin Internet-pohjaisella Webropol kyselysovelluksella. Tässä luvussa tullaan syventymään tarkemmin kyselytutkimuksen menetelmään, suunnittelu- sekä toteutusvaiheeseen eli kysymysten asetteluun, kyselyn lähettämiseen ja vastausten odottamiseen, kyselyn temaattiseen sisältöön ja tavoitteisiin.

Selvityksen kohteena ovat siis olleet miestoimijat ja yleisesti ottaen vallitseva tilanne MLL Uudenmaan piirin alueen paikallisyhdistyksissä. Tutkimusmenetelmäksi olen valinnut survey-tutkimuksen eli kyselytutkimuksen keskeisimmän menetelmän, kyselyn. Menetelmän valinta oli suhteellisen yksinkertainen otoskoon ollessa toista sataa henkilöä sekä tavoitteena mahdollisimman kattavan ja laajan tiedon kerääminen. Otoskoon suhteen toivomukset runsaasta vastaus määrästä perustuvat täysin mahdollisuuteen lopulta saatujen tulosten yleistettävyydestä. Otos tässä kyselyssä on tehty paikallisyhdistystoimijoista Uudenmaan piirin alueella. (Eskola & Suoranta 2003; Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 1997)

Kyselyn kohderyhmäksi valikoitui jo hyvin varhaisessa vaiheessa yleisesti miehet. Miesnäkökulma kun luontevasti oletettiin saatavan ensikädessä miehiltä. Kysely suunniteltiin toteutettavaksi MLL:n paikallisyhdistyksien parissa. Miestoimijoiden vähäisyyden vuoksi kyselyn rakennetta muokattiin siten, että vastaukset kyettiin saamaan monipuolisemmalla vastaajajoukolta sukupuoleen katsomatta, mutta kuitenkin niin, että vastaajien sukupuolet tulevat ilmi. Lopullisista vastauksista voitaisiin täten nähdä sukupuolien eroja ja yhtäläisyyksiä. Suunnitellusti päädyttiin tulemaan, että kysely suunnattiin seuraaville tahoille MLL Uudenmaan piirin alueella: paikallisyhdistysten miespuoliset hallituksenjäsenet, paikallisyhdistysten puheenjohtajat, sekä paikallisyhdistysten toiminnassa läheisesti olevat miehet (esimerkiksi miestoiminnan ohjaajat ja muut yhdistyksen vapaaehtoiset). Kyselyyn vastattiin nimettömästi.

Aineiston kerääminen standardoidusti strukturoidulla ja formaaleilla sekä strukturoimattomilla ja avoimilla kysymyksillä oli tässä kyselyssä välttämättömyys. Kahden tyyppisten kysymysten yhdistäminen kyselyyn oli kuitenkin käytännöllisintä spesifin ja kurantin tiedon keruun vuoksi. Kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen tutkimus- ja analyysimenettelyn yhdistäminen on ollut välttämättömyys tämän opinnäytetyön tutkimuskysymysten monimuotoisuuden vuoksi. Alasuutarin määritelmät analyysinmenetelmistä ovat seuraavanlaiset ja niitä opinnäytetyöni pyrkii noudattelemaan:

Kvantitatiivisessa analyysissä argumentoidaan lukujen ja niiden välisten systemaattisten, tilastollisten yhteyksien avulla. Tämän lähtökohta on tietenkin se, että aineisto saatetaan taulukko muotoon. ... Analyysissä argumentoidaan keskimääräisillä yhteyksillä, ja tämän kaiken lähtökohtana on tutkimusyksiköiden välisten erojen etsiminen eri muuttujien suhteen. ... Kvalitatiivinen analyysi vaatii tilastollisesta tutkimuksesta poikkeavaa absoluuttisuutta. Kaikki luotettavina pidetyt seikat tulee kyetä selvittämään siten, että ne eivät ole ristiriidassa esitetyn tulkinnan kanssa. (Alasuutari P. 1994)

Kyselyllä on haluttu kerätä sekä määrällistä, että näkemyksellistä ja kokemuksellista tietoa. Kyselytutkimuksen tavoitteet, kuin yhtäläillä koko opinnäytetyön tavoitteet, olivat uuden ja ajankohtaisen tiedon keräämisestä vallitsevasta tilanteesta miespuolisten vapaaehtoistoimijoiden keskuudessa MLL:n Uudenmaan piirin alueen paikallisyhdistyksissä. Kyselytutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten miehet kokevat vapaaehtoisuustoiminnan mielekkääksi ja merkitykselliseksi, mikä on miesten osuus paikallisyhdistyksissä, miten miehet kokevat omat vaikuttamismahdollisuutensa yhdistyksen toimintaan, mitkä ovat tai voisivat olla motiiveja miehelle osallistumiselle MLL toimintaan, mitä yhteisöllisiä toimivia/ toimimattomia rakenteita vapaaehtoisessa yhdistystoiminnassa on nähtävissä miesnäkökulmasta sekä miten yhdistysten pu-

heenjohtajat, joista valta osa ovat naisia, kokevat miesten mukana olemisen yhdistysten toiminnassa sekä miten miesnäkökulma voisi olla positiivinen voimavara yhdistystyöskentelyssä. (Hirsjärvi S. ym. 1997)

2.1 Kyselyn teemat

Tutkimuskysymyksiä olisi lähtökohtaisesti ollut todella paljon, ja työelämäohjaajani kanssa pohdimme alkukeskusteluista lähtien kysymysten asettelun ongelmista ja mahdollisista aihepiirin raskaistakin rajauksista. Koska aiheet ja kysymykset yhdistystoimintaan, mieserityisyyteen sekä tasa-arvoon liittyen olivat erityisen innostavia sekä minun, että työelämäohjaajan osalta, oli aihepiirin supistaminen ja tarkka rajaaminen tarpeen. Liian innokas työskentely näiden aiheiden kanssa olisi johtanut mahdollisesti hyvin pitkään prosessiin, tosin innostavaan ja mielenkiintoiseen. Tällaista prosessia olisi mahdollisesti erittäin hankala hallita ja lopulta muotoilla tiiviiksi opinnäytetyöksi.

Kysymyksiä muotoutui lopulliseen kyselyyn kolmesta eri pääteemasta taustatietojen lisäksi. Kyselyn teemojen määrittelyn yhteydessä koko opinnäytetyön pääteemat tarkentuivat seuraavanlaisiin kolmeen pääteemaan; miesnäkökulma, yhdistystoiminta, vapaaehtoistoiminta & vapaaehtoisuus. Nämä teemat muotoutuivat koko opinnäytetyön kantaviksi pääteemoiksi, joita käsitellään tarkemmin luvussa 4. Kyselyssä käytettiin monia avoimia kysymyksiä, sillä vaihtoehtolliset ja tiukasti rajatut monivalintavaihtoehdot useimmissakaan kohdissa eivät olisi voineet tuottaa riittävän spesifistä tietoa halutuista aiheista. Suunnitelmassa olleet kysymykset kokivat jonkin asteisia muutoksia ennen lopullista lähettämispäivämäärää. Osa kysymyksistä säilyi suunnitelman mukaisina ennallaan, muutamaa kohtaa tarkennettiin ja tehtiin selvemmäksi sekä muutama kohta lisättiinkin. Toteutetussa kyselytutkimuksessa käytetty kyselylomake löytyy opinnäytetyön lopun liitteistä.

2.3 Tavoitteet, odotukset & toteutus

Tavoitteiden saavuttamiseksi testasin kyselytutkimusta ennen lopullista lähettämistä. Testikyselystä saatu palaute ja vastaukset omalta osaltaan muodostuivat merkittä-

viksi. Testi toteutettiin, jotta kyselytutkimus ei päätyisi Alasuurtarin (1994, 248) kuvaamaan tilanteeseen, jossa ”ennakkohypoteesit tai tutkimukselliset kysymykset osoittautuvat aineiston valossa joko itsestään selviksi trivialiteeteiksi, yksinkertaisesti vääriksi tai saadun aineiston avulla mahdottomiksi tutkia”. Henkilökohtaisen kokemuksen ja yhteistyötahojen, eli testiryhmäläisten, avulla kysymysten muotoilu toteutui lopulliseen kyselyyn tehokkaasti ja tavoitteiden saavuttamista ajatellen. Testiryhmän valinta oli tässä opinnäytetyön prosessissa yksi helpoimmista ja nopeimmista päätöksistä. Valitsin kyselylle testiryhmän mahdollisimman läheltä ja siten, että asiantuntijuus vapaaehtoistoiminnasta, osallisuudesta sekä naisvaltaisesta yhdistystoiminnasta olivat olemassa. Valitsin testiryhmään hallituksen paikallisyhdistyksestä, jossa itsekin toimin, työelämäohjaajani sekä opinnäytetyön ohjaajani lisäksi kaksi muuta lehtoria Humanistisesta ammattikorkeakoulusta. Lehtorien valinta testiryhmään perustuu täysin kyselyn toteutuksellisen ja temaattisen kokonaisuuden arviointiin - halusin lehtorien palautteen ja viimehetken vinkit toteutuksesta. Työelämäohjaaja näki tutkimuksen tarpeellisuuden ja omalla ammattiosaamisellaan osasi kommentoida kyselyn teemoja ja mahdollisia tarpeita halutuista tiedosta, jota kyselyllä kerättäisiin. Paikallisyhdistyksen hallitus lähinnä lisäsi testiryhmän päälukua, jotta vastaajakunta olisi kattavampi ja palaute monipuolisempaa, mutta heidän asiantuntijuutensa itse yhdistystoiminnasta oli merkityksellisen tärkeää testikyselyn onnistumisen suhteen.

Varsinaisen kyselyn lähettäminen oli suunnitelman mukaan helmi-maaliskuun vaihteessa. Suunniteltu aikataulu piti paikkaansa ja kysely lähetettiin puheenjohtajille sekä miestoimijoille 19. helmikuuta ja vastausaika päättyi 10. maaliskuuta. Henkilökohtaisten viestien, joissa oli henkilökohtaiset vastauslinkit kyselyyn, lisäksi jaettiin avointa linkkiä kyselyyn. Suurimmat pelot ennen lopullisen kyselyn lähettämistä olivat kato eli vastaamattomuus sekä vastausten rehellisyys eli riittävän vakava suhtautuminen. Nämä kaksi uhkaa olivat kaksi asiaa, jotka toteutuessaan vesittäisivät laadukkaita tutkimuksen. Vastausten ja tulosten purkamisosioissa luvussa viisi paneudutaan myös osaltaan näihin kahteen opinnäytetyötä uhanneeseen asiaan. Opinnäytetyö toteutettiin nolla-budjetilla. Opinnäytetyön toteuttamiseen ei itseensä liittynyt matkustamista eikä tuotettavaa erillistä/ irrallista tuotetta tai materiaalia, joten kustannukset pysyivät olemattomina.

3 MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITTO

Mannerheimin Lastensuojeluliiton keskusjärjestön alaisuudessa vuonna 2013 toimii kymmenen piirijärjestöä, joiden alla toimivat kaikki 565 paikallisyhdistystä (Kuva 1). Liiton toiminta on valtakunnantasolla hyvinkin kattavaa ja näkyvää. Paikallisyhdistysten tekemä työ on toiminnasta näkyvintä. Toiminta on paikallisella tasolla monellakin paikkakunnalla hyvin merkittävää, esimerkiksi iltapäiväkerhojen ja perhekahvilatoiminnan järjestäjänä.

Kuva 1. MLL:n järjestö rakenne kaavio 2013.

MLL Uuden maanpiirissä 2013 tammikuussa on kirjoilla 98 paikallisyhdistystä joista toimivia on 87. Jäsenmäärä muuttuu jokainen päivä hieman, mutta 14.1.2013 jäsenmäärä Uudenmaan piirin alueella on 23282 henkilöä. Jäsenistä yli 15-vuotiaita miehiä on 1601 eli laskennallisesti aikuisia miesjäseniä on alle seitsemän prosenttia (6,9 %) kaikista jäsenistä piirin alueella. Puolestaan yli 15-vuotiaita naisjäseniä on 14636 eli kokonaisuudessaan 62,9 % koko piirin jäsenmäärästä. Paikallisyhdistysten hallitusten jäsenten sukupuolijakauma on naisten eduksi 96,4 %:3,6 %. Vuodenvaihteessa 2012–2013 paikallisyhdistysten hallituksissa toimi yhteensä 909 henkilöä, joista

ainoastaan 33 olivat miehiä. (Tilastot on saatu Mannerheimin Lastensuojeluliiton järjestösihteeriltä sähköpostitse 14.1.2013).

MLL Uudenmaan piiri on perustettu Helsingissä 1951. Perustamiskokouksessa mukana olivat mukana tunnetut professori Arvo Ylppö sekä kanslianeuvos Erik Mandelin. Ensimmäinen toiminnan johtaja oli mieshenkilö nimeltään Börje Blomster. Toiminta alkoi nopeasti ja jo ensimmäisen vuoden (-51) lopussa Uudenmaan piiriin kuului 58 paikallisyhdistystä ja 6214 jäsentä. Yksi näkyvimmistä miestoimijoista piirin johdossa on ollut vuosina 1954–1965 puheenjohtajana toiminut Johannes Virolainen. (Lehikoinen 2001). Piiritoimistot ja keskusjärjestö antavat tukea, neuvoja sekä järjestävät koulutuksia yhdistyksissä toimiville vapaaehtoisille. Piirit ovat oman alueensa asiantuntijoita ja siksi toimivat ensisijaisina neuvonantajina paikallisyhdistyksille. (MLL c, 2013).

Paikallisyhdistykset ovat keskusjärjestön ja oman alueensa piirin jäseniä. Paikallisyhdistykset järjestävät MLL:n arvojen, toimintaperiaatteiden ja liittokokouksessa määriteltujen linjausten mukaista toimintaa. Toiminnan tarkoituksena on edistää jäsentensä valitsemilla tavoilla lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. Paikallisyhdistykset painottavat toiminnassaan erityisesti lapsi- ja perhetoimintaa. Toiminnan keskiössä ovat perhekahvilat, kerhot ja vertaisryhmät. Tärkeitä tehtäviä yhdistysten omilla alueilla ovat myös paikallinen vaikuttaminen, oma varainhankinta sekä nuorisotyön kehittäminen. Paikallinen vaikuttaminen ja nuorisotyö ovat varmasti sukupuoleen katsomatta kiinnostavia aiheita. Myös toiminnan suuntaaminen perheille tarkoittaa niin isejä kuin äitejäkin, lapsia unohtamatta. (MLL a, 2013; MLL b 2008).

4 VAPAAEHTOISUUS, YHDISTYSTOIMINTA & MIESNÄKÖKULMA

Tässä kappaleessa johdatellaan opinnäytetyön tietoperustaan ja sen kantaviin teemoihin: opinnäytetyössä esiintyviin kolmeen pääteemaan. Ensimmäisenä vapaaehtoisuus ja vapaaehtoistoiminta, jotka tässä yhteydessä pitävät sisällään osallisuus- ja motivaatiokysymyksiä sekä vapaaehtoistoiminnan rakenteita. Toisena pääteemana on yhdistystoiminta, joka keskittyy tässä opinnäytetyössä vahvasti MLL paikallisyh-

distystoimintaan ja sen rakenteisiin ja yhdistystoiminnan muotoihin. Kolmantena ja mahdollisesti työn tärkeimpänä pääteemana on miesnäkökulma, joka tässä opinnäytetyössä käsittää miesten kokemuksia osallisuudesta ja sen merkityksestä yhteisöllisessä ja sosiaalisessa toiminnassa. Miesnäkökulma teeman yhteydessä käsitellään myös kysymyksiä miesten osallistumattomuudesta sekä naisvaltaisuudesta, joka ei kuitenkaan tarkoita itsessään miesnäkökulman puuttumista. Osallisuus ja osallistumattomuus linkittyvät hyvin usein ensimmäisen pääteeman motivaatio kysymykseen, toiminnan suunnittelun haasteisiin sekä rakenteisiin yleisesti. Pääteemat erotellaan tässä luvussa omiksi kokonaisuuksikseen, mutta myöhemmin kyselytutkimuksen tulosten purkamis- ja tulkinta vaiheessa, luvussa viisi, nämä teemat sulautuvat toisiinsa.

4.1 Vapaaehtoisuus

Vapaaehtoisuuteen liittyy luonnollisesti valinnan vapaus ja olemassa olevia vaihtoehtoja. Ajattelen itse vapaaehtoisuudesta tällä tavalla: vapaaehtoinen on vapaa ehdoista, on vapaus toimia omien ehtojensa mukaisesti sekä myös vapaamuotoisesti, toiminnassa ollaan mukana omasta halusta tai yhteisesti tavoitteesta/ aatteesta tai näkemyksestä. Kaikelle tekemiselle on lähtökohtaisesti joku motiivi, eli miksi tekee niin kuin tekee. Vapaaehtoisuuden parissa on tutkittu motivaatiotekijöitä ja keskeisimmät motivaation lähteet ovat Yeungin (2003) mukaan: tekemisen kaipuu, auttamisen halu, kokeilun halu sekä ryhmän kaipuu. Tässä tietoperustaosiossa ei käsitellä motivaatiopsykologian perusteita perin syvällisesti, mutta muutama tutkimuslinja, joita tämän opinnäytetyön tulososiossa on käytetty, esitellään tässä yhteydessä. Klassisissa motivaatioteorioissa fysiologisten tarpeiden ja viettien lisäksi esiintyy behavioristinen näkökulma, joka mittaa osaltaan yksilön käyttäytymistä ja sisältää ajatuksen, ”palkitseminen johtaa toiminnan toistamiseen”. Laajempi tavoitteiden arvo- ja motivaatioperustan tutkimukseen liittyminen on varsin tuore ilmiö, jonka myötä motivaatiotutkimus on lähentynyt arvotutkimusta. Myös uutta tietoa on saatu ihmisten tavoitteiden yksilöllisyydestä ja niiden jakamisesta. Käsitykset ovat muuttuneet yksilöllisistä tavoitteista yhteisöllisemmiksi – yhteisellä toiminnalla on yhteinen tavoite. (Salmela-Aro & Nurmi, 2002).

Vapaaehtoistoiminta on yksi aktiivisen kansalaisuuden ilmentymä, jonka myötä yksilöt ja yhteisöt voivat vaikuttaa suuriinkin paikallisiin, valtakunnallisiin, joskus jopa globaaleihin asioihin. Kansalaisuus on perimiltään aktiivista osallistumista ja vaikuttamista – yhteisöissä ja yhteiskunnassa toimimista. Harju (2005) määrittelee kansalaisuuden muun muassa seuraavasti.

Ihmisestä tulee kansalainen, kun hän suuntautuu itsestä ja kotipiiristä ulospäin, yhteisöllisille näyttämöille. Ihminen voi toimia ja vaikuttaa kansalaisena monilla areenoilla. Aktiivinen kansalaisuus voidaan ymmärtää ihmisen laajana, kaikenlaisena osallistumisena, toimintana ja vaikuttamisena omassa yhteisössään tai laajemmin yhteiskunnassa. (Harju A. 2005, 67)

Vapaaehtoisuus ja vapaaehtoistoiminta ovat itselleni läheisiä aiheita. Koen vapaaehtoisuuden, hyväntahtoisuuden, osallistumisen ja yhdessä tekemisen itselleni luonteviksi tavoiksi toimia paikallisesti omalla alueellani yhteiskunnassa. Harrastusteni kautta minulla on melko laaja tausta ja kokemus vapaaehtoistoiminnasta. Koen vapaaehtoistoiminnan vahvasti elämyksellistä, mahdollisuuksia sisältävänä ja uutta luovana toimintatapana. Olen täten myös samoilla linjoilla kuin Nylund ja Yeung (2005) teoksessaan:

Vapaaehtoistoiminta on jännittävä ja dynaaminen yhteiskunnan sara: se sekä seuraa yhteiskunnallisia trendejä ja murroksia että saa aikaan niitä itse. Siinä kohtaavat yksilöiden perinteiset yhteistoiminnan tavat ja kaipuu, antamisen ja auttamisen arvot sekä osallisuus yhteiseen. Vapaaehtoistoiminnan murron- ja muutosvoima piilee siinä, että se tarjoaa myös yksilöille ja yhteisöille merkityksiä ja merkityksellisyyttä sekä antamisen ja saamisen yllättäviä elämyksiä. (Nylund M. & Yeung A.B. 2005, 13)

Vapaaehtoisuudesta on olemassa monenlaisia määritelmiä. Tähän opinnäytetyöhön sopiva määritelmä on seuraavanlainen:

Vapaaehtoistoiminta on:

- Ihmisten keskinäistä tukea
→vertaistoimintaa
- Toisten ihmisten auttamista
→palvelutoimintaa
- Yhteiskunnallista osallistumista
→Kansalaisvaikuttamista ja järjestötoimintaa

(Keränen, 2010)

Tilastokeskuksen ajankäyttötutkimuksen mukaan vuonna 2009 vapaaehtoistyötä oli tehnyt 29 prosenttia 10 vuotta täyttäneestä väestöstä. Vapaaehtoistyöhön osallistuminen on kymmenen viime vuoden aikana pysynyt ennallaan koko väestön tasolla. Eniten vapaaehtoistyötä tehdään urheiluseuroissa ja liikuntakerhoissa. (Tilastokeskus a, 2011)

Tilastokeskuksen 2009 toteuttamasta ajankäyttötutkimuksesta välittyy vapaaehtoistyön jakautuminen tietyille osa-alueille laajalla toimintakentällä. Miehet ovat tilastolli-

sesti naisia aktiivisempia toimijoita. Miesten aktiivisuus tutkimuksen mukaan vuonna 2009 oli 30 % kun naisten vastaava luku oli 27 %. Lähtökohtaisesti ei kuitenkaan voida tehdä päätelmiä, että miehet ja naiset ajautuisivat tietyille toimialoille vapaaehtoistoiminnassa. Yleisesti voidaan kuitenkin todeta, että koska vapaaehtoista työtä tehdään eniten urheiluseuroissa ja liikuntakerhoissa, niin tämä toiminnallisuus näkökulma tekemisessä houkuttelee miehiä mukaan. Tästä toiminnallisuuden motivaatioväittämästä voidaan olla montaa mieltä, kuten tämäkin opinnäytetyö osoittaa myöhemmin kyselytutkimuksen tuloksissa. (Tilastokeskus a, 2011; Tilastokeskus b, 2011).

Historiallisesti tarkasteltuna vapaaehtoistoimintaa, hyvää tahtoa ja kanssa ihmisten auttamista, voidaan sanoa olleen aina ihmisen alkuajoista lähtien. Vapaaehtoisuuden luonne ja toimintatavat ovat historian saatossa muuttuneet jokaisen ajankuvan ja toimialueensa mukaisiksi. Ihmisten välinen ja vastavuoroinen auttaminen ovat kulttuurisesti hyvinkin vanhoja piirteitä ihmisen historiassa. (mm. Hakkarainen 2003; Keränen 2010; Pessi & Saari 2011). Vapaaehtoistyö on alkujaan ollut muun muassa huonompiosaisten tai sairaiden auttamista, isännöintiä tai emännöintiä, talkootyötä, hyväntekeväisyyttä unohtamatta. Nykyaikaisempia vapaaehtoisuuden muotoja ovat erilainen ystävä- ja lähimmäistoiminta kotona ja laitoksissa, vertaistukitoiminta, oma-apuryhmätoiminta, tuki- ja kummioppilastoiminta, kirjava kerho-, seura- ja yhdistystoiminta, sekä erilaiset kertaluontoiset tehtävät. Myös osallistuminen erilaisten järjestöjen hallitus- ja työryhmätyöskentelyihin on hyvinkin nykyaikainen vapaaehtoisuuden ilmentymä. Viimeksi mainittu hallitus- ja työryhmätyöskentely ovat yhdistystoiminnan toimintakentän perusta, jossa toiminta suunnitellaan ja määritellään. 1980-luvulta lähtien vapaaehtoistyöstä on tullut entistä voimakkaammin julkisten palvelujen täydentäjä. 1990-luvulla vapaaehtoistoiminnan muodot rikastuivat ja kehittyivät voimakkaasti, mutta toiminta haki vielä paikkaansa yhteiskunnassa. 2000-luvusta voidaan puhua ”uuden arvostuksen aikana”, jolloin vapaaehtoistoiminta tuli entistä näkyvämmäksi, vakiinnutti asemaansa hyvinvointiyhteiskunnan palvelujärjestelmässä. Siitä lähtien ovat vapaaehtoistoimijat, yhdistykset ynnä muut kolmannen sektorin toimijat olleet osana yhteiskunnallisen demokratian ja solidaarisuuden toteuttamista osallistumalla ja vaikuttamalla. (Keränen, 2010).

4.2 Yhdistystoiminta

”Yhdistykset toimivat lähes kaikilla elämän ja yhteiskunnan osa-alueilla. Kysymys on sosiaalisesta toiminnasta” (Muukkonen, 2012). Väitöskirjassaan Muukkonen kuvailee yhdistystoiminnan perustaa aatteelliseksi yhteistoiminnaksi ja toimijoille tärkeiden asioiden eteen tehtäväksi työksi. Yhdistystoiminta on merkittävä toiminta kenttä modernin ajan yhteiskunnassa. Yhdistystoimintaan liittyy vahvasti yhdistymisvapaus, joka löytyy Suomen perustuslain 13 §:stä (11.6.1999/731): ”Jokaisella on yhdistymisvapaus. Yhdistymisvapauteen sisältyy oikeus ilman lupaa perustaa yhdistys, kuulua tai olla kuulumatta yhdistykseen ja osallistua yhdistyksen toimintaan.” Yhdistyslain (26.5.1989/503) 2§ antaa määritelmän yhdistysten voiton tavoittelemattomuudesta, joka on merkityksellistä erityisesti täysin vapaaehtois pohjalta toimiville yhdistyksille.

Kansalaistoiminnassa yksi haastavimmista asioista lähtökohtaisesti on aktiivisten ja motivoituneiden toimijoiden mukaan saaminen. Usein rekrytointi vapaaehtoiisiin tehtäviin tapahtuu toisten vapaaehtoisten kautta. Rekrytointia haittaavat myös toiminnan suunnittelun ongelmat ja puutteet. Rekrytoinnissa tulee ottaa huomioon toimijoiden elämäntilanteet sekä kiinnostuksen kohteet. Näiden yhteen sovittaminen olemassa olevien tehtävien ja yhdistysten tarpeiden kanssa on usein haasteellista. Vapaaehtoistoiminnan tarkoitus on olla myös hauska harrastus, jolloin osallistumisvaatimukset eivät saisi olla niin kovat, että ne vievät tekemisen ilon (Karreinen & Halonen & Tenkilä, 2010, 47). Ainakin yksi rekrytoinnin haaste MLL:n toiminnassa, erityisesti mies-toimijoiden kohdalla, on varmasti toiminnan pienimuotoisuus ja paikallisesti vakiintuneet toiminnan muodot. Toiminnan laajentaminen ja vastuun jakaminen voivat olla myös haastavia toimenpiteitä yhteisöissä, joissa toiminta on tiivistä, joissain tapauksissa jopa hieman sulkeutunutta. Alueellisesti myös mies-/ isätoiminnan puute voivat ajaa miehet toimimaan toisiin ympäristöihin tai toisiin yhdistyksiin.

MLL:n paikallisyhdistysten hallitukset ovat kooltaan ja kokoonpanoiltaan keskenään hyvinkin erilaisia sekä oman alueensa näköisiä. Keskimäärin hallituksissa toimii tilastollisesti tarkasteltuna noin 9 henkeä. Paikallisyhdistys toimii omalla alueellaan MLL:n arvojen, toimintaperiaatteiden ja liittokokouksessa määriteltyjen linjausten mukaan ja edistää jäsentensä valitsemilla tavoilla lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. Paikallisyhdistyksen toimintaa ohjaavat myös yhdessä sovitut ja MLL:n keskusjärjes-

tön hyväksymät säännöt. Paikallisyhdistys tarjoaa kansalaisille mahdollisuuden osallistua ja toimia yhdessä lasten parhaaksi. Yhdistyksen toiminnasta päättävät jäsenet, jotka kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa yhdistyksen kokoukseen. Syksyllä päätetään tulevan vuoden toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta ja valitaan jäsenet yhdistyksen hallitukseen tulevaksi vuodeksi. Keväällä käsitellään edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös. Paikallisyhdistyksen toimintaa käytännössä toteuttaa hallitus, jossa on oltava puheenjohtaja ja 6–12 jäsentä. Hallitus johtaa ja ohjaa paikallisyhdistyksen toimintaa ja taloutta lakeja, säädöksiä ja MLL:n sääntöjä noudattaen. (MLL a, MLL b, MLL c, MLL d).

Omat henkilökohtaiset kokemuksen paikallisyhdistystoiminnasta ja sitä kautta aikaan saaduista tapahtumista ja toiminnasta ovat lähes poikkeuksetta positiivisia. Vaikka yhdistystoiminta olisikin naisvaltaista, ei se mielestäni yksistään tarkoita, että miehet eivät olisi haluttuja, jopa tarvittuja toimijoita. Toimintaan mukaan lähtemisen kynnys on kuitenkin mielestäni melko korkea, erityisesti miehille, ja varsinkin miehenä ryhmään sopeutuminen saattaa ottaa oman aikansa. Tämä kynnys ja toiminnan naisvaltaisuus voivat olla uhkakuvia ja jopa estää näin ollen miesten osallistumisen. Toisaalta toiminnan aihepiirit ja toiminnalliset menetelmät ovat mielestäni erityisesti miehiä kiinnostavia ja osallistavia, joten näitä puolia toiminnassa pitäisi mahdollisesti nostaa paremmin esille, jotta miesten osallisuutta saataisiin lisättyä. Olen toiminut paikallisyhdistyksen hallituksessa 2011 lähtien ja omina vastualueinani ovat olleet luonnollisesti isätoiminta ja tämän lisäksi yhdistyksen nettisivut ja tapahtumat. En näe itseäni esimerkiksi perhekahviloiden vastuuhenkilönä, mutta tämäkään ei tarkoita, ettei perhekahvila vastaava voisi olla mieshenkilö. Perhekahvilat vaan turhan usein ovat äiti voittoisia ja tämä selittyy osin vielä äitien pidemmistä äitiyslomista ja kotona lasten kanssa vietetystä ajasta. Miehet vielä suurimmalta osin ovat perheiden työssä käyvä osa lasten ollessa pieniä. Tähän asiaan on kuitenkin tullut ajan myötä pientä tasoittumista muun muassa isille myönnettyjen vanhempainvapaiden myötä.

4.3 Miesnäkökulma

Miesnäkökulma, maskuliinisuus ja miehisuus ovat käsitteitä, joita sovelletaan mies- ja maskuliinisuuksientutkimuksessa. Miestutkimusta ei ole virallisesti määritelty tieteen-

alana. Sitä kuitenkin käytetään monenlaisien metodien kautta miessukupuolta havainnoidessa ja tutkiessa sukupuolisidonnaista käyttäytymistä ja maskuliinisuutta elämän eri osa-alueilla. Suomen miestutkimuksenseura (Miessakit ry) määrittelee miestutkimuksesta seuraavasti:

Tieteessä ja julkisessa puheessa miesten sukupuoliisuus ja seksuaalisuus ovat jääneet yleensä huomioimatta. Sukupuolta tarkasteltaessa painopiste on ollut naisissa; miehistä puolestaan on puhuttu yleiskäsitteiden, kuten ihminen, kansalainen tai yksilö, avulla. Miestutkimus tekee miesten sukupuoliisuuden, seksuaalisuuden ja ruumiillisuuden näkyväksi ja merkitseväksi. Miestutkimus ei ole vakiintunut tieteenala tai oppiaine vaan luonteeltaan poikkitieteellinen temaattinen kenttä, jossa monia eri tieteenaloja edustavat tutkijat kohtaavat. Kukin tutkija käyttää omalle tieteenalalleen – mm. sosiologialle, historian tutkimukselle, kirjallisuustieteelle, sosiaalipolitiikan tutkimukselle, valtiotieteelle, taidehistorialle tai uskontotieteelle – ominaisia metodeja. Heitä yhdistää yhteinen tutkimuskohde eli miehet sukupuolena ja maskuliinisuudet. (Miessakit ry, 2013)

Osallisuus, ja erityisesti miesten osallisuus, toiminnassa, jossa käsitellyt aiheet liittyvät perheeseen, lapsiin, vanhemmuuteen ja kasvatukseen, on yksi tämän opinnäytetyön läpi kantavista aiheista. Osallisuuden käsittely tässä opinnäytetyössä sisältää yhtä lailla pohdintaa ja tutkimusta osallistumisen motiiveista, henkilökohtaisia kokemuksia osallisuudesta vapaaehtoistoiminnassa sekä sukupuolien erojen selvennystä osallistumisen malleihin. Miesnäkökulma tuntuu olevan erityisesti naisvaltaisten alojen peräänkuuluttamaa ja tarvitsemaa. Henkilökohtaisesti koen, että miehinen näkökulma, miesnäkökulma, ei yksin tarkoita miesten tapaa ajatella tai miesten tapaa käsitellä asioita. Miestutkimuksessa ja maskuliinisuuksien tutkimuksessa käsitellään miesnäkökulmaa ja maskuliinisuuksia. Käsiteiden merkitys vaihtelee käsiteltävien aihepiirien mukaan. Miehistä keskusteltaessa ja miestutkimuksessa, kuten kaikessa tutkimuksessa, tulee muistaa asioiden monimuotoisuus. Jos mieskeskustelu pysyy yleisellä tasolla ja puhumme vain keskiarvoista niin pian keskustelumme koskettaa ”vain keski-ikäisiä, keskiluokkaisia, heteroseksuaalisia, valkoihoisia ja suomalaistautaisia miehiä (Varanka, 2003)”. Maskuliinisuuksia, kuten myös feminiinisiä piirteitä, löytyy meistä jokaisesta – vain harva löytää itsensä täysin ääripäästä. Yleisellä tasolla käytävän tasa-arvokeskustelun päätarkoitukset ovat usein naisten aseman parantamisessa. Varanka (2003) tiivistää pro gradu-tutkielmassaan tämän nyt jo keskusteluissa yleisestikin tunnustetun asian: ”Miesten osallistumisen tulisi vähentää, ei lisätä, sukupuolten välistä epätasa-arvoa eikä pelkästään parantaa miesten asemaa”. Varanka toteaa myös, että ” ”tasa-arvon miesnäkökulma” olisi kehittymässä” yleisessä keskustelussa Suomessa. Jatkotutkimuksista Varanka maalailee seuraavanlaisesti:

Suomalainen tasa-arvokenttä tarvitsee kipeästi tutkimusta miesten reaktioista mieheyden muutospaineisiin ja feminismiin. Tämän vuoksi suomalaisen miesliikkeen äänenpainoja tulisi kartoittaa mahdollisimman laajasti. Samalla nykyhetken vajavainen ymmärrys tasa-arvon miesnäkö-

kulmasta parantuisi. Tähän liittyvät kysymykset koskevat mm. sitä, millä tavoin suomalaisen miesliikkeen osissa hahmotetaan sukupuolten välisiä suhteita ja mitä liikkeen eri haaroissa pidetään miehiin liittyvinä polttavina yhteiskunnallisina ongelmina. (emt., 2003).

Tämä opinnäytetyö vastaa osittain tähän miesten roolien muutospainoiden tunnistamiseen sekä miesten toiminnallisuuden ja osallistumisen muotojen kartoittamiseen. Miestoimijoiden tulevaisuutta käsittelevässä osiossa luvussa 5, käsitellään jo tapahtuneita muutoksia mieskysymyksen suhteen ja pohditaan miten miesten osallisuus tulee tulevaisuudessa tapahtumaan. Miesnäkökulmaselvitykseen saadut vastaukset osallistumisen motiiveista kertovat paljon etenkin perheellisten miesten ajatusmaailmasta vapaaehtoisuutta ja yhteistoiminnallista tekemistä kohtaan.

Miesten osallisuus, mieserityisyys ja miesnäkökulma ovat yhteiskunnallisesti tarkasteltuna hiljalleen nousevia teemoja. Sukupuolitutkimuksessa kuitenkin tehdään vielä toistaiseksi hyvin vähän suoraan miehiin kohdistuvaa tutkimustyötä. Jokinen (2012) kiteyttää ajankohtaisesti tilanteesta tutkimuskentältä seuraavin ajatuksin:

Miehet ja pojat ovat yhteiskuntatieteellisen ja humanistisen tutkimuksen ”näkymätön sukupuoli”. Tämä ilmaisuhan viittasi alkujaan naisten näkymättömyyteen miesten dominoimassa ihmistieteellisessä tutkimuksessa. Nykyään tutkimus huomioi naiset paremmin, mutta paradoksaalisesti se samalla vahvistaa sukupuolen ja naisen välistä yhteyttä, koska miehet pysyvät yhä sukupuolitietoisien tarkastelun ulkopuolella. Miehistä tehdään yhä vähän sukupuolitietoista tutkimusta. (Jokinen, 2012, 171).

5 KYSELYTUTKIMUKSEN TULOKSET JA ESIIN NOUSSEET TEEMAT

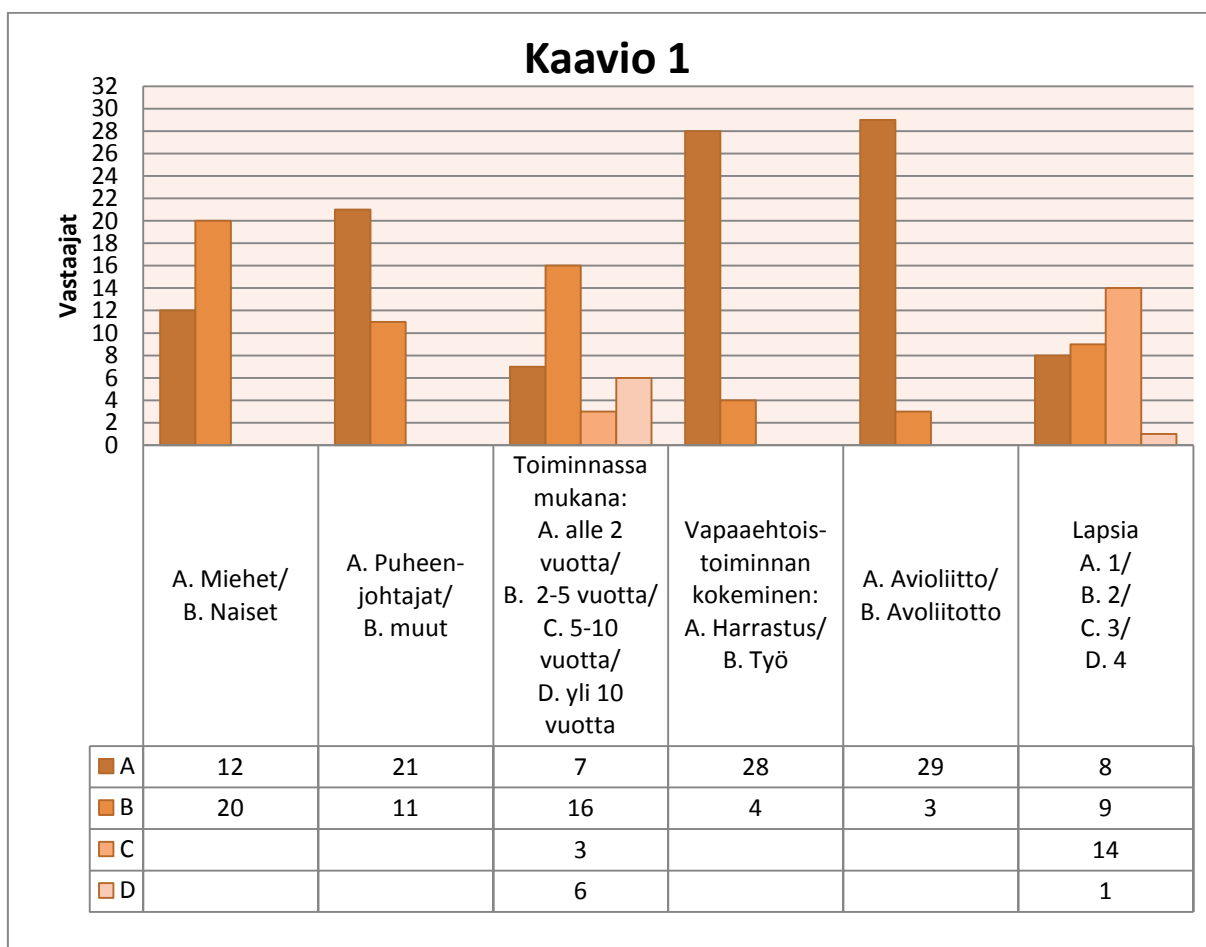
Tässä luvussa tullaan syventymään kyselytutkimuksesta saatuihin vastauksiin eli sen tuloksiin. Pohdinnan, henkilökohtaisten kokemusten ja teoriatiedon reflektoinnin kautta tehdään luvun lopussa johtopäätöksiä ja tulevaisuuden näkymiä. Nämä johtopäätökset ja tulevaisuuden näkymät, joihin sisältyvät sekä mahdollisuudet, että uhkakuvat, ovat tämän opinnäytetyön päämäärä ja tarkoitus. Tämän yhteen kootun uuden ja ajankohtaisen tietopaketin tarkoitus on hyödyttää yhdistystoiminnan kehittämistä ja arvioimista tulevaisuudessa.

Kyselyyn saapui reilussa kahdessa viikossa kaiken kaikkiaan 32 vastausta ja kyselyä oli avattu kuitenkin lähettämättä vastauksia 24 kertaa tämän lisäksi. Vastaajien keski-ikä oli 41,4 vuotta, nuorin vastaajista oli 25-vuotias ja vanhin 72-vuotias. Vastaajista hieman reilu kolmannes olivat miehiä (37,5 %) ja loput naisia. Miesten vasta-

usaktiivisuus miesten vähäisyyteen nähden oli kokonaisuudessaan huomattavaa to-
teutetussa kyselyssä. Muuten tarkasteltuna kyselyyn vastattiin jokseenkin odotuksia
vähemmän. Huomioimatta avointa vastauslinkkiä kyselyyn vastausprosentti jäi melko
alhaiseksi, vain 25 % henkilökohtaisen linkin saaneista vastasi kyselyyn. Avoimen
kyselylinkin kautta vastauksia saapui vain kuusi kappaletta. Kaikki vastaajat olivat
perheellisiä ja avio- tai avoliitossa eläviä. Koska otoksen suuruus oli tarkoin etukä-
teen suunnitelmallisesti määritelty ja jäi kuitenkin kyselyn lopullinen vastaajamäärän
jalkoihin, voidaan tätä lopullista joukkoa pitää ainoastaan näytteenä tunnetusta pe-
rusjoukosta. Tämä näyte on kuitenkin perusteltavissa tarkoituksenmukaisena ja teo-
riaan sopivana sellaisenaankin. (Eskola ym. 2003). Perusjoukkoa tässä tapauksessa
tuli kaventaa, ennalta suunnitellun otoksen mukaisesti Uudenmaa piirin alueen pai-
kallisyhdistystoimijoihin, jotka on mainittu tekstissä aiemmin kyselytutkimukseen liit-
tyen otoksena. Tämä vastausten vähäisyys johti lopulta siihen, että tässä opinnäyte-
työssä ei ole voitu tehdä vastausten suhteen kovinkaan suureellisia yleistyksiä kerä-
tyn tiedon perusteella. Vastauksista kuitenkin nousee teemoja ja näkökulmia esiin,
jotka ovat perusteltavissa jo olemassa olevien teorioiden ja näkemysten valossa,
varsinkin kun on yhdistystoiminnan kehittämistä kysymyksessä. Vastausten avulla
voitiin pohtia muutosehdotuksia vallitsevan tilanteen suhteen ja arvioida tarpeellisia
muutoksia toiminnan kehittämiseksi.

Vastaajista MLL:n toiminnassa mukana alle 2 vuotta olleita oli noin yksi viidesosa
(21,9 %). Huomio kiinnittyi tässä kohdassa toisaalta myös pitkään toiminnassa mu-
kana olleisiin, joita oli myös noin viidesosa (18,8 %) vastaajista. Joten, jos tämä ta-
sapaino pätee paikallisyhdistyksissä laajemminkin, niin monipuoliset näkemykset
ovat varmasti olemassa – innokkuus ja ja kokemus sekä hiljainen tieto kohtaavat.
Kyselyssä kysyttiin myös muista vapaaehtoisista toimista, joissa vastaajat ovat par-
haillaan tai olivat olleet. Vastaajista kaksi kolmasosaa (65,6 %) olivat mukana tai oli-
vat olleet mukana muussa vapaaehtoistoiminnassa. Vastanneista miehistä 75 % oli-
vat tai ovat olleet mukana muussa toiminnassa. Paikallisyhdistysten toimijat ovat näi-
den lukujen perusteella aktiivisia myös toisten tahojen vapaaehtoisissa toimissa. Mut-
ta huomioitavaa on myös yhden kolmasosan (34,4 %) sitoutuminen ainoastaan
MLL:n toimintaan. Pitkään, 5 vuotta tai enemmän, mukana olleista 60 % olivat muka-
na nyt tai aikaisemmin myös muussa vapaaehtoistoiminnassa. Kyselystä esiin nous-

seet muut vapaaehtoistoimet olivat muun muassa partioita ja urheiluseuroja, puolueita ja vapaa muotoisempia organisaatioita, kuten esimerkiksi taloyhtiön hallitus.

Kaavio 1. erittelee ja ryhmittelee vastanneita vastaajia. 87 paikallisyhdistyksen puheenjohtajista vain 21 vastasivat kyselyyn.

Pian kyselyn lähettämisen jälkeen sain kaksi hyvin erilaista sähköpostiviestiä, jotka erilaisilla viesteillään mielestäni kiteyttivät tämän tutkimuksen haastavuuden. Halusin nostaa nämä viestit esille ja erityisesti niiden sanomat, koska viesteistä välittyi erilaiset asenteet yleisesti ottaen tutkimuksiin, miesten osallistumiseen ja vallitsevan tilanteen suhteen pohdinnan aktiivisuuteen. Ensimmäisestä viestistä jäi henkilökohtaisesti uskomattoman turhauttava olotila. Viesti oli pitkään toiminnassa mukana olleelta naishenkilöltä, jonka näkemyksiä ja kokemuksellista tietoa ei noin kymmenen vuoden toiminnassa mukana olemisen sekä useamman vuoden puheenjohtajuuden tuomalla kokemuksella voisi kukaan vähätellä. Viestin sisältö oli kuitenkin kaikkea muuta, kuin toimintaa kehittävää ja kriittisesti arvioivaa, kuin mitä voisi erityisen pitkään toiminnassa mukana olleelta henkilöltä odottaa. Otteita viestistä, ”Asiasi on mielenkiintoi-

nen mutta en ala edes klikkaa kyselyä auki, koska meillä ei ole miehiä mukana MLL:n toiminnassa”, ”Syytä siihen (ei miehiä toiminnassa) en tiedä”. Viestin lopuksi vielä ”Kiitos kyselystäsi ja toivotaan että saat jotain materiaalia jostainpäin. Ehkä ne isät on vielä tulossa meidänkin toimintaan mukaan.” Tämän viestin saatuani aloin tosissani pohtimaan kyselyni markkinointia ja sitä, että olinko todella perustellut opinnäytetyöni tarkoitukset ja syyt sen toteutukselle riittävän selkeästi. Vastasin viestiin ystävällisesti ja yritin perustella kyselytutkimukseni uudelleen. Tämän viestin myötä minulle kävi selväksi, ja lopulta kaikkien vastausten vähäisyydestä, että joku asia oli mennyt hie-
man pieleen. Vastausten vähäisyys, mikä jo suunnitteluvaiheessa aiheutti pienoisen pelkotilan, oli tosiasia. Monta asiaa, näin jälki käteen ajateltuna olisin tehnyt kyselyn suhteen toisin (paremmin), mutta jossittelu on näin valmiin työn suhteen turhaa. Myös kyselyyn saapunut yksi vastaus antoi vihjeen mahdollisesta yleisemmästä vastaamattomuudesta: ”Todella ärsyttäviä nämä pakolliset! Vastaamattomuus on myös viesti, meinasin jo lopettaa...” Oliko kysely sittenkin liian raskas, vaikka se työelämä-
ohjaajani sanojen mukaan oli ”jotenkin raikkaan oloinen, eikä liian muodollinen, hyvä!”. Mutta vielä tässäkin vaiheessa, valmis opinnäytetyö käsissäni, en ymmärrä mistä tämä vastaamattomuus viestii. Ainoat omasta mielestäni järkevä oletamus on, että tätä miesnäkökulmaselvitystä ei koettu toimijoiden keskuudessa tarpeelliseksi ja mielekkääksi tai toimijoiden ajanpuute.

Toisen viestin ääni oli onneksi selkeästi positiivisempi, toimintaa ja sen kehittymistä aktiivisemmin ja kriittisemmin ajattelevan henkilön. Ote toisesta viestistä: ”Mannerheimin Lastensuojeluliitolla on hyvät mahdollisuudet rekrytoida miesjäseniä/toimijoita, sillä liitolla on varsin miehinen imago: marsalkka Mannerheim, Arvo Ylppö ym. näkyvästi mukana olleet miehiset miehet. ... Tätä kannattaisi painottaa enemmän ja kerätä vielä muitakin nimiä.” Tämä näkökulma MLL:n miehisestä imagosta oli mielestäni erittäin hyvä, osuva ja ajankohtainen. Ajattelin välittömästi, että tämä on varmasti yksi asia, jonka tulen mainitsemaan johtopäätöksien kehitysideana ja/ tai -ehdotuksena. Tämä näkökulma nostaa myös aiheen jo toiminnassa mukana olevien miesten aktiivisuudesta toisten miesten rekrytoinnissa. Henkilökohtainen alemmuuskompleksi, niin toiminnassa mukana jo olemisesta kuin mukaan tulemisestakin, saattaa olla tässä se kynnys ylitettäväksi. Vastauksista poimittu toiminnassa mukana olevan miehen ajatus: ”Koen itsekin joskus, että olisi varmasti parempiakin ja aktiivisempia henkilöitä tilalleni.(miehiä tai naisia)”. Vastauksista välittyi myös rakentavaa pohdintaa ja ehdo-

tuksia tähän aiheeseen: ”Miehet, jotka nyt osallistuvat toimintaan, pitäisi rekrytoida kertomaan MLL toiminnasta, viemään sanaa eteenpäin miesten kanavilla. Miehiä mainoksiin!”. Eli toisin sanoen olisi tarpeellista nostaa isyyttä ja miehiä enemmän esiin kaikessa toiminnan markkinoinnissa ja muussa julkisessa MLL:n materiaalissa. Ulkoasu liitolla on uudistunut aika ajoin modernimmaksi. Näitä muutoksia ja esitteitä sekä mainoksia tutkiessani olen voinut huomata, että perheet ja lapset ovat kuvituksen keskiössä. Toki myös asiat ja toiminta vaikuttavat kuvitukseen, esimerkiksi perhekahvilan mainoksessa luontevammin on äiti lapsineen. Mies-/ isämainoksia on olemassa, koska toimintaakin on olemassa, kyse tässä yhteydessä on varmasti tarpeesta niiden tehokkaammasta esiin nostamisesta – miehinen puoli toiminnasta tarvitsee lisää näkyvyyttä.

5.1 Paikallisyhdistystoimijoiden nykytilanne

Vastaajista 87,5 % kokivat vapaaehtoistoiminnan harrastuksena ja loput työnä. Harrastuksena kokeneet kertoivat toiminnan virkistäväydestä, mielekkyydestä, vapaaehtoisesta luonteesta (ei pakkoja) sekä palkattomuudesta. Työnä vapaaehtoistoiminnan kokeneet keskittyivät asioista otettavaan vastuuseen sekä sitoutumiseen. Eräs vastaaja kiteytti kokemuksiaan seuraavasti: ”Ajattelin että vapaaehtoistoiminta on vapaaehtoistyötä, koska jos ja kun se sisältää ns. sitoutumista ja siihen liittyviä velvoitteita, niin kyllä se vähän työstä käy”. Kyselyssä haluttiin selvittää miksi miehet osallistuvat MLL:n toimintaan ja mitkä asiat toiminnassa herättävät kiinnostusta. Miesvastaajat saivat vastata omasta kokemuksestaan ja omista intresseistään ja naisvastaajat vastasivat omista lähtökohdistaan ja tuntemuksistaan kysymyksiin miksi ja miten mies osallistuu. Kuva 2. ja Kuva 3. esittelee ja erittelee miesten ja naisten vastaukset kyselyssä olleista kahdesta kysymyksestä. Miesten omat kokemukset oman osallistumisen syistä ja motiiveista olivat hyvin samankaltaisia, joita naisetkin olettivat miehillä olevan. Suurimmat eroavaisuudet tai erilaiset näkökulmat on nostettu esille vastauksista seuraavissa kuvissa 2.-6..

Miesten kiinnostuksen kohteet toiminnassa olivat lähes puhtaasti sosiaalisia ja omia vaikutusmahdollisuuksia hyödyntäviä. Miehet ovat kiinnostuneita MLL:n toiminnassa ensisijaisesti uusien ihmisten tapaamisesta ja verkostoitumisesta, osallistumaan yh-

distysten toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen, ajamassa lasten ja perheiden asioita, isätoiminnasta sekä erilaisista muista kerhoista ja tapahtumista. Miestoimijat kokivat hyvin vahvasti kiinnostavaksi aiheeksi paikallisen vastuun omassa toiminnassaan. Naisten mielestä miehiä kiinnostaa toiminnassa pitkälti samat asiat kuin naisia-kin. Naiset nostivat kuitenkin muutamia näkökulmia, joita miehet eivät olleet, ainakaan vastatessaan, havainneet. Naiset näkivät miesten olevan kiinnostuneita olemaan isähahmoja – tämä näkemys liittyy vahvasti miesnäkökulmaan. Naiset painottivat miehiä selvemmin sosiaalisten suhteiden luomisessa ja kanssakäymisessä vertaisten tapaamista, kuten eräs naisvastaajista tiivistää: ”Monet miehet hakevat ehkä myös vertaistukea - tai helppoa tapaa viettää aikaa lasten ja toisten isien kanssa.”

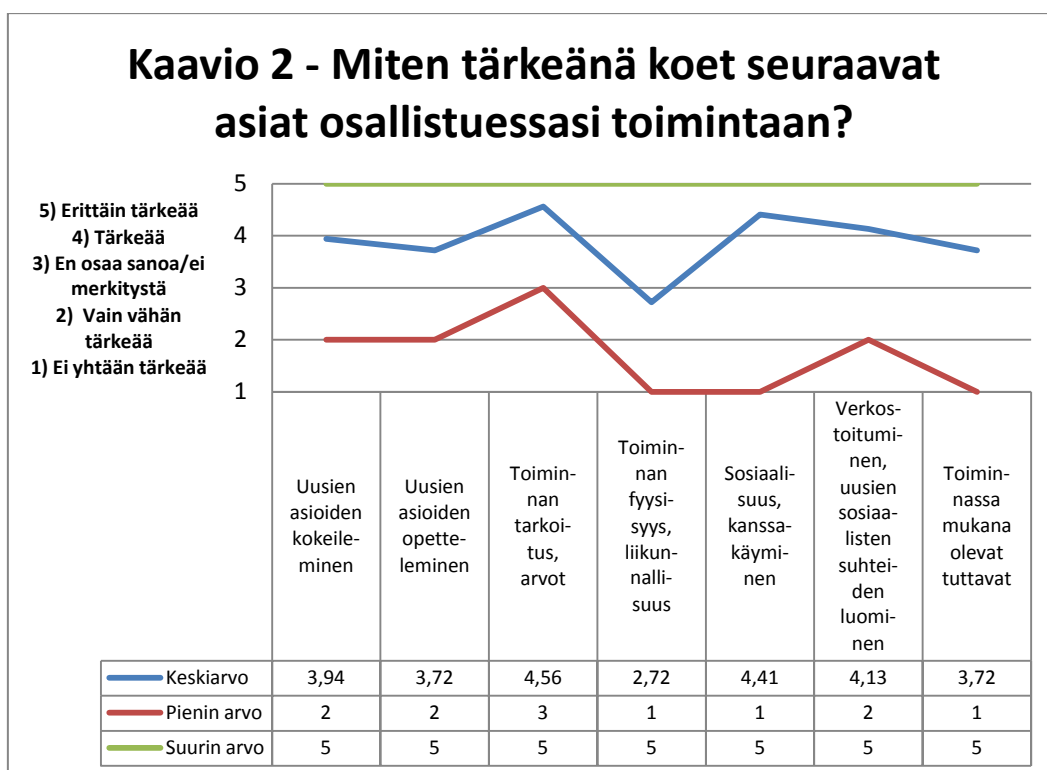
Mitkä ovat mielestäsi niitä asioita, jotka kiinnostavat miehiä erityisesti MLL:n toiminnassa?	
Miehet (oma kokemus)	Naiset
• Uusiin ihmisiin tutustuminen • Kerhot (erityisesti liikunnalliset) ja perhetapahtumat • Isätoiminta • Paikallisen vaikuttamisen mahdollisuudet • Lasten, nuorten ja perheiden edun nimissä toimiminen • Erilaisen/ uuden toiminnan järjestäminen ja kehittäminen	• Samat kuin naisillakin • Sosiaalisten suhteiden luominen/ toisten miesten tapaaminen = Vertaistuki • Oman osaamisen jakaminen • Tapahtumat, isä-lapsitoiminta = kaikki selkeästi suunnattu toiminta • Lasten, nuorten ja perheiden edun nimissä toimiminen • Tapahtumien tai toiminnan järjestäminen • Isähahmona oleminen

Kuva 2. Kysymys nro.14 ja poimitut vastaukset.

Miksi mielestäsi mies osallistuu MLL:n yhdistystoimintaan tai muuhun MLL:n vapaaehtoiseen toimintaan?	
Miehet (oma kokemus)	Naiset
• Osallistuakseen toiminnan kehittämiseen ja asioiden edistämiseen • Saa olla avuksi ja tuntea itsensä hyödylliseksi • Tuodakseen miesnäkökulmaa • On pyydetty mukaan/ vaimon kehotuksesta • "Uhraudutaan" hyvä asian puolesta → <i>"Kerhotoiminta alueella uhkasi loppua ellei vapaaehtoista löytyisi"</i> • Samoista syistä kuin naisetkin	• Halu vaikuttaa, auttaa ja tuoda omaa osaamistaan esille • Lasten, nuorten ja perheiden asioiden edistäminen • Halu tehdä ja toimia yhdessä lasten kanssa • Puolisonsa: -<i>"kannustamana"</i> -<i>"pakottamana"</i> -<i>"houkuttelemana"</i> • Paikalliset/ alueelliset kehittämisen tarpeet • Verkostoituminen

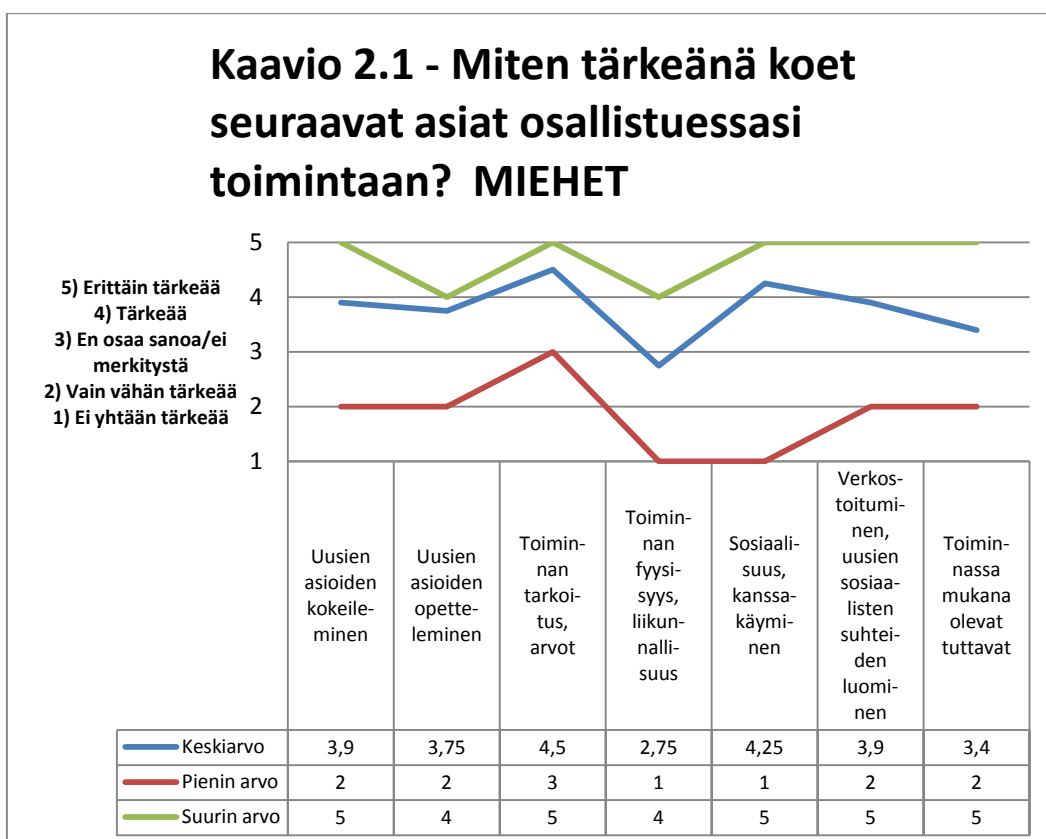
Kuva 3. Kysymys nro.15 ja poimitut vastaukset

Vastaukset osallistumiselle miesten syistä jakautuivat selkeämmin miesten ja naisten välillä. Tai toisin sanoen, miesten vastauksista välittyi selkeimmin osallistumisen syinä omakohtaisesti lähinnä tavoitteiden ja saavutusten sekä toiminnan kehittämisen näkökulmat, kun taas naiset valottivat hieman enemmän miesten taidollisia, yhteisöllisiä ja ihmissuhteellisia näkökulmia osallistumisen syinä. Yhteenvetona kaikista vastauksista MLL:n toimintaan osallistuvat miehet osallistuvat toimintaan puolisoittensa aloitteesta, mutta osallistumisessa miehet toimivat omaehtoisesti omia vahvuuksia ja taitojaan hyödyntäen. Toimintaan aktiivisesti osallistuva mies kertoo: "Luulisin, että miehet osallistuvat jos heitä on pyydetty mukaan. Kynnys miehelle itse ilmottautua näin naisvaltaiseen toimintaa on melko korkea". Toinen mies kertoo miesten osallistuvan, kun "Pyydetään tai näkee asian tärkeäksi". Näiden vastausten, ja monen muun, voidaan olettaa, että miesten aktiivisuus ei ole aina heistä itsestään kiinni. Näiden vastausten viesti on melko selvästi sen suuntainen, että miehet tarvitsevat osallistuakseen avointa mukaan pyytämistä ja kannustusta.

Kaavio 2. Tärkeää osallistumisessa – kaikki vastaajat.

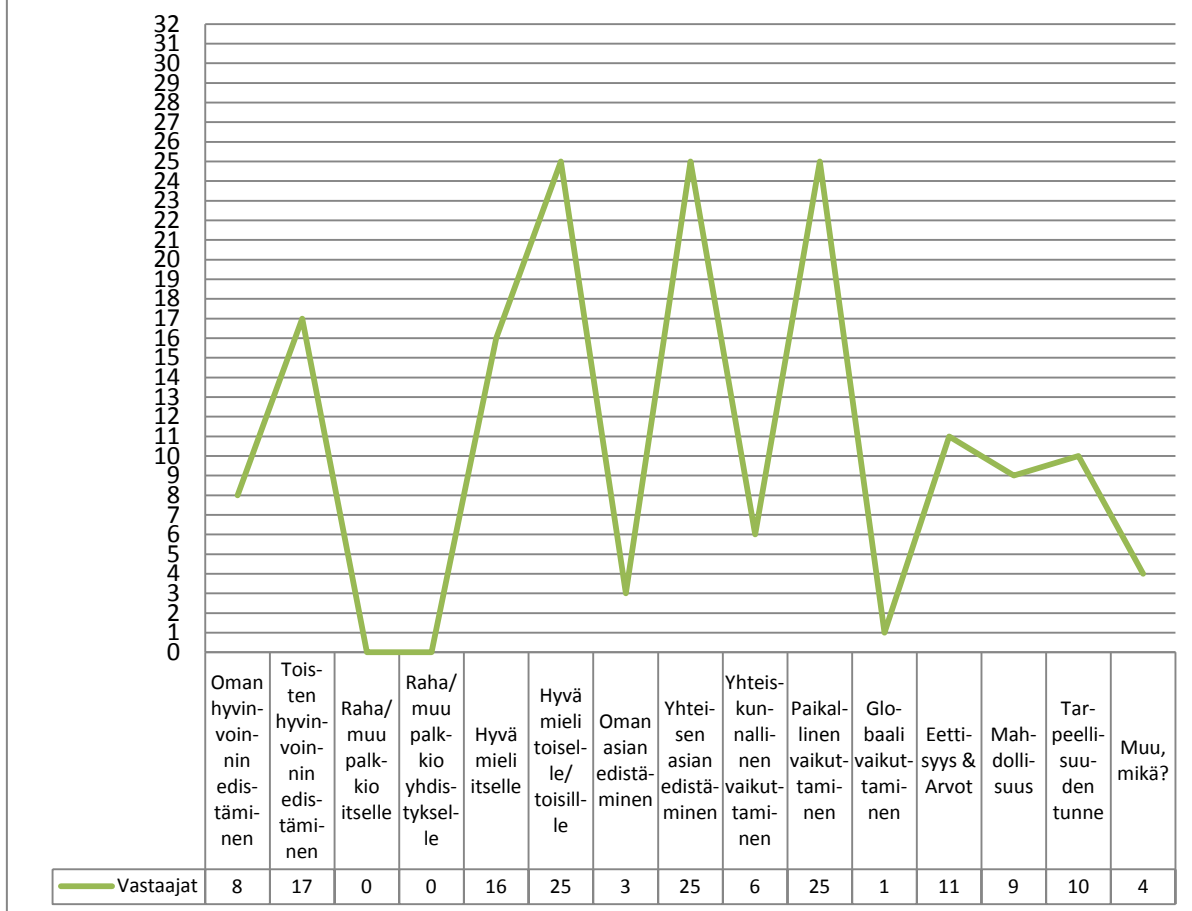
Kyselytutkimuksessa kartoitettiin toimijoiden kiinnostuksen kohteita ja heille tärkeitä asioita toiminnassa myös strukturoidummin. Kaavio 2. ja 2.1. kertovat kuinka vähän lopulta toiminnassa mukana oleville miehille ja naisille tärkeät asiat eroavat. Erityistä huomiota kiinnitti toiminnan fyysisyyden ja liikunnallisuuden kiinnostus, joka oli miehillä aivan keskiarvon mukainen. Keskiarvo osoittaa, että fyysisyys ja liikunnallisuus ovat vain vähän tärkeää tai niillä ei ole merkitystä. MLL:n toiminnassa mukana olevat miehet eivät siis ensisijaisesti koe liikunnallisuutta kovinkaan tärkeäksi osallistuessaan toimintaan. Kyselyssä painotettiin: ”Toiminta voi tässä tapauksessa olla mitä vain työn ja kodin ulkopuolista toimintaa”. Osa MLL:n toiminnasta kuitenkin on erityäinkin liikunnallista, erityisesti isä-lapsi liikuntakerhot esimerkkinä. Herkästi näistä vastauksista voidaan olettaa, että liikunnallisessa toiminnassa itse liikunta ei olisi tärkeää, ainakaan MLL:n toiminnassa, vaan omien ja muiden lapsien ja omien vertaisten kanssa toimiminen. Kaavioista voidaan lukea erityisen positiivisena nähtävä seikka toiminnan arvojen/ tarkoitusten sekä sosiaalisuuden merkityksellisyydestä osallistuville toimijoille.

Kaavio 2.1. Tärkeää osallistumisessa – miehet.

Selvityksen kohteena olivat myös lyhyesti yleisesti MLL:n toimintaan osallistuvien motiivit ja niiden tärkeysjärjestys. Kaaviossa 3. on nähtävillä kyselyssä esitetyt aiheita joihin vastaajat vastasivat viiteen heistä itsestään tärkeimpään. Huomion arvoista kaikista vastauksista oli erityisesti rahan ja voiton tavoittelemattomuus, joka ilmentyy jo toimijoiden keskuudessa vallitsevassa arvomaailmassa – yksikään vastaaja ei pitänyt rahaa tai palkkiota yhtenä viidestä tärkeimmästä motiivista toiminnassa. Positiivisena, mutta ei välttämättä uutena asiana, voidaan todeta MLL:n toiminnan olevan hyvällä mielellä toteutettua yhteisten asioiden eteenpäin viemistä paikallisilla tasoilla. Kaikkien vastaajien joukosta nämä kolme motiivia nousivat selvästi muiden yläpuolelle: hyvä mieli toiselle/ toisille, yhteisen asian edistäminen ja paikallinen vaikuttaminen. Yli puolet vastaajista piti myös hyvinvoinnin edistämistä tärkeänä motiivina toimintaan osallistumisessa.

Kaavio 3 - ...henkilökohtaisesti tärkeitä motiiveja osallistumiseen ovat...

Kaavio 3. Osallistumisen motiivit.

Motiivien tärkeyden jälkeen kysyttiin mahdollisia syitä olla osallistumatta johonkin toimintaan. Kysymyksen tarkoituksena oli havainnoida löytyykö paikallisyhdistystoiminnasta tekijöitä, jotka rajoittavat joiltain osin toimintaan osallistumista, ja erityisesti miesten osalta. Kuva 4. ja Kuva 5. avaavat kysymysten vastauksia ja niistä nousseita näkökulmia osallistumattomuuden syistä. Erään miestoimijan vastaus kysymykseen mahdollisista osallistumattomuuden syistä tiivistää jo kolme teemaa, jotka vastauksista nousivat, seuraavalla tavalla: "Jos toiminta on liian kuormittavaa ajankäytöllisesti tai muuten, jään toiminnasta pois. Jos asia ei kiinnosta tai en halua sitä edistää, en osallistu. (En osallistu,) Jos muut toimijat eivät jaa arvojeni". Nämä kolme teemat tiivistettynä ovat kiire, riittämättömän henkilökohtaisesti kiinnostava/ kannattava toiminta sekä arvomaailman eroavaisuudet. Muita vastauksista nousseita teemoja osallistumattomuuden syiksi olivat: oman ajan puutteellisuuden kokeminen, perhesyyt, ras-

kas tai aikaa vievä palkkatyö tai muiden vapaa-ajan harrastus, toiminnan ilmapiiri/ henki, toiminnan tavoitteiden luonne ja sisältö (eivät kiinnosta/ kosketa/ ovat vieraita).

Mitkä asiat voisivat olla ensisijaisesti syitä, joiden vuoksi et osallistuisi johonkin toimintaan?	
Miehet	Naiset
• Kiire/ Ajanpuute • Muut harrastukset • Ikävät ihmiset/ Huono henki/ Rasismi • Liian strukturoitu toiminta/ Liialliset sidokset • Ristiriidat arvomaailmassa – eettiset kysymykset/ poliittiset tai uskonnolliset siteet • Ei riittävän kiinnostavaa • Toiminnan vieraaksi kokeminen	• Kiire/ Ajanpuute • Perhesyyt • Työ • Negatiivinen ilmapiiri • Liian strukturoitu toiminta/ Liialliset sidokset • Ristiriidat arvomaailmassa – eettiset kysymykset/ poliittiset tai uskonnolliset siteet • Asian koskemattomuus/ merkitsemättömyys • Liiallinen business (esim. myynti tai voiton tavoittelu)

Kuva 4. Kysymys nro.13 ja poiminnat vastauksista.

Kyselyn vastauksista paljastuu myös näkökulma, jonka mukaan miesten ennakkoluulot vaikeuttavat rekrytointia valtavasti. Toiminnassa mukana olevat miehet kertovat mitä syitä osallistumattomuudelle on olemassa: ”Ennakkoluulot. Naiset touhuavat kodin/lasten kanssa muutenkin enemmän”, ” Koetaan ettei ole annettavaa yhdistykselle”, ” Imago on yksi tekijä, mutta myös miehisen toiminnan muodot ovat jääneet kehittämättä”, ”(Miehet) Eivät tunne asiaa ja luulevat, että tekemistä on enemmän” sekä ”Ei halua sitoutua”. Eräs vastaus myös valotti mahdollisia syitä miesten vähäisyyteen MLL:n toiminnassa. ”Miehillä on ehkä enemmän ja näkyvämpiä vaikuttamisen paikkoja yhteiskunnassa.”

Miksi mielestäsi useat miehet eivät osallistu MLL:n yhdistystoimintaan tai muuhun MLL:n vapaaehtoiseen toimintaan?

Miehet (miksi muut miehet eivät..) • Toiminta koetaan niin naisvaltaisena → <i>"mielletään naisten ja etenkin äitien keskinäiseksi puuhasteluksi"</i> • Asenne (ei vaan kiinnostasta), tiedon puute • Toiminta painottuu äitien ja lasten yhteiseen tekemiseen • Riittämättömyyden kokemukset • Vapaa-ajan vähyys/ riittämättömyys • Miehistä toiminnan muodot hukassa • Perinteiset sukupuoliroolit rajaavat monet miehet ainakin pienille lapsille suunnatusta toiminnasta → <i>"kotiäidit jyräävät"</i> • Miesten tarpeellisuudesta ei ole annettu riittävän selvää signaalia	Naiset • Naisvaltaisuus/ "naisten hommaa" → <i>"nutturapäisten tätien puuhastelua, sosiaalitätien touhua."</i> • Toiset miehet puuttuvat • Eivät koe toimintaa omakseen • Lasten kanssa toimiminen vierasta • Naiset pelottavat • Epätietoisuus, ennakkoluulot ja stereotypiat • Työkiireet • Työkiire, muut harrastukset/ toimet → <i>"Miehillä on ehkä enemmän ja näkyvämpiä vaikuttamisen paikkoja yhteiskunnassa"</i> • Liian sitovaa
---	---

Kuva 5. Kysymys nro.16 ja poimitut vastaukset.

5.2 Miestoimijat MLL:n paikallisyhdistyksissä

Toiminnassa mukana olevat miehet ovat haastavassa tilanteessa siinä mielessä, että toiminta on ulospäin hyvinkin naisvaltaista ja naisvoimaista. Lisää miehiä halutaan mukaan, mutta isä- /miestoiminnan muodot ovat kehittymättömiä. Paikallisyhdistysten toiminnassa mukana olevat miehet ovat yleisesti ottaen motivoituneita ja toiminnan omaksi kokemillaan osa-alueilla erittäin aktiivisia ja vastuuntuntoisia. Mukana olevat miehet ovat usein puolisoitensa tai muiden tahojen mukaan "pyytämiä", "patistamia" tai "pakottamia". Näitä termejä vastauksissa käytettiin. Pakottaminen kuulostaa melko rajulta, mutta tässä saattaa olla kuitenkin ja toivottavasti on kyseessä osapuolten välillä neuvoteltu "puoli pakko". Luvussa kolme kerroin henkilökohtaisista kokemuksistani MLL:n yhdistystoiminnan suhteen ja niihin näkemyksiin on myös useat kyselyyn vastanneista löytäneet yhtymäkohtia. Kyselyyn vastanneiden miesten vastauksista voidaan poimia teemoja ja näkemyksiä, joista välittyy luja toimintaan sitoutuminen ja yhteisen edun tavoittelu ja jopa jonkin asteisesta uhrautumisesta voidaan puhua tiettyissä tapauksissa. Kuten esimerkiksi tämän miestoimijan kohdalla: "Kerhotoiminta alueella uhkasi loppua, ellei vapaaehtoista kahvilatoiminnan pyörittämiseen löytyisi."

Tällaisiin tilanteisiin olen itsekin törmännyt ja kuullut myös muualla olleen tilanteita, jossa resurssit yksinkertaisesti loppuvat tai puuttuvat ja näin ollen hyväksi ja tarpeelliseksi koettu toiminta saattaa jäädä kokonaan toteutumatta, jos ei sopivaa tekijää löydy.

Tasa-arvo barometri 2012:n mukaan vastuunjako perheissä on vieläkin hyvin perinteinen ja muutokset tässä asiassa tapahtuvat hitaasti. Kyselyn vastauksista tasa-arvo näkökulma toiminnan suhteen nousi selkeästi esille, vaikka sitä ei erikseen itse kysymyksiin sisällytetty. Vastauksista välittyy myös selvästi, että lasten, nuorten ja perheiden asiat ovat alkaneet kiinnostaa miehiä enenevässä määrin ja yhtälailla kuuluvat sekä äideille että isille. (Kiianmaa 2012.) Kyselyn vastauksista, etenkin miesten puolelta, välittyi arvojen tärkeys. Myös MLL:n 2008 toteuttama ”Mitä kuulu isä?”-kyselyn tuloksista voidaan löytää isien viestiä tästä perhearvojen tärkeydestä. ”Asioiden tärkeysjärjestys on vanhemmuuden myötä useimmiten muuttunut itsestään. Perhe näyttää olevan isille hyvin tärkeä asia, johon ollaan valmiita panostamaan (Säkjäjärvi 2008)”. Tämä näkyy myös osallistuvien isien halusta viedä lasten, nuorten ja perheiden asioita eteenpäin sekä osallistua toimintaan lastensa kanssa yhdessä.

5.3 Johtopäätökset

Tämän opinnäytetyön käyttöarvo on kyselytutkimuksesta saatujen vastausten analyysissa ja niistä tehdyistä päätelmistä. Tämä työ ei luonut käytännön malleja vaan kartoitti nykytilaa toimintaympäristössä sekä johtopäätöksinä pohdintoja tulevaisuudesta ja tämän hetken ongelmakohdista. Näiden tietojen avulla on toivottavasti tulevaisuudessa mahdollista tutkia ja kehittää MLL:n paikallisyhdistystoimintaa.

Naisvaltaisuuteen MLL:n paikallisyhdistystoiminnassa ei ole löydettävissä yksiselitteistä syytä. Historiallinen tarkastelu kertoo toiminnan olleen liiton perustamisajoista lähtien vahvasti naisvaltaista koko jäsenistöä myöden muutamien näkyvien mieshahmojen ohella. Mannerheimin Lastensuojeluliiton toiminta on ollut monilta osin kuitenkin hyvinkin miehekästä aina marsalkka Mannerheimista ja Arvo Ylpöstä aina poikatyöhön ja vielä suhteellisen tuoreeseen isäorientoituneeseen toimintaan ja hankkeisiin. Paikallisyhdistysten rakenteet ja toiminta, jotka tukevat ensisijaisesti paikallis-

ten perheiden hyvinvointia ovat erityisen äiti-voimaisia. Tätä äitien ”ylivaltaa” tai ”jyräämistä” voidaan pitää osittaisen seurauksena, äitien enemmistön käyttämistä vanhempainvapaista ja miesten ollessa enemmistönä ansiotyössä lasten ollessa pieniä. Lammi-Taskula (2012) kiteyttää artikkelissaan vanhempien lastenhoitovastuusta: ”Useimmat äidit jatkavat vanhempainvapaan jälkeen ainakin joksikin aikaa hoitovapaalle, eikä hoitovastuuta pohdita uusiksi vielä äidin työhön palaamisenkaan myötä. Lainsäädäntöön ja toimintaohjelmiin kirjattujen tavoitteiden ja kansalaisten toimintatapojen välillä vallitsee siis melkoinen kuilu” (Lammi-Taskula 2012, 194). Mielestäni tämä hoitovastuujako voidaan hoitaa monella tavalla. Omassa perheessäni olen jakanut hoitovastuuta vaimoni kanssa tasapuolisesti vallitsevan tilanteen mukaisesti ja käyttänyt isäkuukauden lisäksi myös vanhempainvapaata. Edellä mainittu epätasainen vastuunjako myös nostaa osaltaan kynnystä koti-iskien osallistumiselle. Myös erän vastaaja oli ottanut tähän näkökulmaan kantaa: ”Toiminta keskittyy liiaksi aivan pienten lasten asioihin, jolloin ”kotiäidit jyräävät” määrällään - koti-isiä on edelleen suhteellisen vähän, joten kynnys mennä mukaan esim. perhekahvilaan on suuri”.

Tämä vallitseva tilanne ei liity vain MLL:n paikallisyhdistystoimintaan, vaan sillä on paljon suuremmat yhteiskunnalliset puitteet. Muutosehdotusten suhteen eräs miesvastaaja kuvailee tilannetta seuraavasti: ”Ei mitään kummempia, asia on enemmänkin koko yhteiskuntaa koskeva. Mielestäni tässä ajassa jo tapahtunut vanhemmuuden tasa-arvoisempi jakaminen näkyy myös miesten lisääntyneenä kiinnostuksena MLL:n toimintaan.” Pelkästään lastenhoitovastuun toistaiseksi kuitenkin melko epätasainen jakaminen ei vielä yksistään selitä miesten vähäistä aktiivisuutta MLL:n toiminnassa.

Mitä sellaista toiminnassa pitäisi mielestäsi olla, jotta miehet kiinnostuisivat ja osallistuisivat aktiivisemmin?

Miehet

- (Lisää) muita miehiä
- Isä-lapsi toimintaa (mukaan niin pienet kuin isotkin lapset)
→ Liikuntaa, retkiä, harrastus mahdollisuuksia, toiminnallista tekemistä lasten kanssa
- Koko perheen yhteistä toimintaa
- **"Mannerheimin perinnettä ja henkeä peliin"** = Pojille suunnattua toimintaa ja tietoa miesten mahdollisuuksista ja tarpeellisuudesta toiminnalle, miesten näköistä toimintaa

Naiset

- Muita miehiä
- Suoraan isille kohdennettu toiminta (liikuntaa, tapahtumia yms.)
→ Isä-lapsitoiminta
- **Miesten järjestämää toimintaa miehille**
→ *"Se toimii harvoin, että naiset suunnittelevat toimintaa isille/miehille vaan toiminnan pitäisi lähteä selvemmin miesten tarpeista."*
- Toiminnan **näkyvyyden lisääminen**
→ *"Miehet, jotka nyt osallistuvat toimintaan, pitäisi rekrytoida kertomaan MLL toiminnasta, viemään sanaa eteenpäin miesten kanavilla. Miehiä mainoksiin!"*

Kuva 6. Kysymys nro.17 ja poimitut vastaukset.

Tulevaisuuden kehittämiskohteina ja pohdittavina asioina toteutetun kyselytutkimuksen ja omien kokemusteni kautta voidaan nähdä seuraavia aiheita:

- Miehiset keulakuvat ("perinne") ja imago vs. "naisten hommat"
→ Käsitysten rikkominen ja toiminnan päivittäminen
→ Esimerkkinä järjestötoiminnan sukupuolittuneisuus tai sosiaali- ja terveysalojen naisvaltaisuus, joissa miestoimijoita tarvitaan ja kysytään paljon
→ Miesten kaipuu = tarpeina: reipas meininki, miesnäkökulma, voima jne.
- Lapset ja nuoret tarvitsevat isiä ja miehisiä roolimalleja, miehet tarvitsevat toisia miehiä = vertaisuutta, hyvää esimerkkiä ja tukea
- Sukupuolten välinen vuorovaikutus oltava olemassa, mutta oltava tilaa ja mahdollisuuksia myös vertaistoiminnalle
- Miesten ja naisten motiivit mahdoton erottaa = erot yksilöiden välisiä!
→ Mahdollisuus jokaiselle toimia haluamassaan ympäristössä
→ Kynnyksen madaltaminen, käsiteltävien aiheiden ei tarvitse olla valmiita
→ Miehet haluavat vaikuttaa omaan tekemiseensä

5.4 Miestoimijoiden tulevaisuus

Vastausten perusteella miehille suunnatun toiminnan suunnittelemiseen ja toteuttamiseen kaivataan kipeästi miehiä: ”Se toimii harvoin, että naiset suunnittelevat toimintaa isille/miehille vaan toiminnan pitäisi lähteä selvemmin miesten tarpeista”. MLL:n isäkyselyssä (Säkäjärvä 2008) on todettu asianlaidan olevan isille suunnatun toiminnan järjestämisen suhteen seuraavanlainen:

Naiset ovat olleet toistaiseksi todennäköisesti useimmiten suunnittelemassa myös miehille suunnattua toimintaa. Kyselyn perusteella näyttää kuitenkin siltä, että isätoimintaan jo osallistuneista isistä löytyy todellista potentiaalia myös isätoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. - - Neljänneksellä isistä on halukkuutta osallistua suunnitteluun ja toteutukseen. Huomionarvoista on, että lähes puolet ilmoitti, että kiinnostusta löytyy ehkä myöhemmin, todennäköisesti kun elämäntilanne on realistinen tai muutoin otollinen aktiivisempaan otteeseen. (Säkäjärvä 2008)

Tämä tarveongelma miestoimijoista on kuitenkin erittäin haastava ratkaistavaksi. Ongelma kääntyy äkkiä noidan kehäksi, jossa ainoastaan pyöritellään aihetta: kuinka saadaan lisää miehiä mukaan, jotta saadaan lisää miehiä mukaan, jotta saadaan lisää miehiä mukaan ja niin edelleen. Tähän kappaleeseen on nostettu muutamia mahdollisia tulevaisuudessa varteenotettavia vaihtoehtoja, esimerkiksi rekrytoinnin ja markkinoinnin suhteen, jotka tähän ongelmalliseen kysymykseen voisivat vastata.

Kyselystä nousseet keskeisimmät argumentit miesten osallistumiseksi toimintaan olivat seuraavanlaiset:

Miesten argumentit miksi miehiä tarvitaan mukaan toimintaan:

1. Joidenkin tehtävien fyysinen raskaus
2. Lapsille ja nuorille roolimallin
→ ”Ei ole vain miesten tai naisten töitä”
3. Naiset ovat ”kaapanneet” paikallistoiminnan – miehillä haluja, mutta toimintatavoissa vikaa. Isä- ja miestoiminta on kehittymätöntä.
4. ”Lasten ja perheiden hyvinvointi on tietenkin myös miesten asia eikä mitenkään sukupuolesta kiinni”
5. Toimijoiden runsaus ja erilaiset näkemykset ovat rikkaus
→ ”Pelkästään yhden sukupuolen toiminta ei pitkän päälle kehity laajalaiseksi vaan tahtoo kaventua”

6. Osallistumalla näytetään muille miehille, että osallistuminen on helppoa, mukavaa ja käsiteltävät aiheet ovat myös miehille tärkeitä
→ Esimerkkinä muille miehille
7. Alueellisen päätöksen teon tärkeys
→ ”Päätöksen teko mm. lapsiperheiden asioista tulisi olla sukupuolineutraalia ja sukupuolien tasa-arvon mukaista - tasavertaista”
8. Miesnäkökulma
→ ”Kyllä se on hyvä saada miehininkin näkökulma asioihin!”
→ ”Vain miesten kanssa voit kasvaa mieheksi”

Naisten argumentit miksi miehiä tarvitaan mukaan toimintaan:

1. ”Fyysistä voimaakin tarvitaan”
2. Kontaktien ja suhteiden erilaisuutta tarvitaan
3. Erilaiset näkökulmat (miesnäkökulma) ja ideat
→ Miesten ”uskallus”/ ” Miehet yleensä toimivat rivakasti kun heidät vain saa liikkeelle.”
4. Roolimallina ja esimerkkinä toimiminen = ”Miehenmalli”
→ ”... olisi kiva että nuorille pojille tulisi tätä kautta uusia paikkoja toimia yhdessä isän/miesten kanssa”
5. Toiminnan tasapaino ja tasa-arvo
→ ”Nykymaailmassa molempien vanhempien merkitys lasten elämässä on onneksi tunnustettu, niinpä perheiden puolesta toimiva, valtakunnallisesti merkittävin yhdistys tarvitsee olennaisesti myös miesten äänen esille tuomista.”
→ ”Lasten, nuorten ja perheiden asiat kuuluvat myös miehille.”
6. ”Miehille kohdennettua toimintaa ja palveluita olisi helpompi kehittää, mikäli olisivat itse osallisina.” & ” Toiminnan ytimeen pitäisi saada lisää miehiä. Se toimii harvoin, että naiset suunnittelevat toimintaa isille/miehille vaan toiminnan pitäisi lähteä selvemmin miesten tarpeista.”
→ Miesten tarpeisiin paremmin vastaaminen

Yksinäinen argumentti vastaan:

1. ”Työt hoituvat naistenkin kesken”

Tulevaisuuden miestoimijoiden rekrytoinnissa kannattaisi hyödyntää mahdollisimman pitkälle jo toiminnassa olevia miehiä. Paikallisyhdistysten toiminnasta kannattaisi etsiä erityisesti mukana olevien miesten avulla ne osa-alueet, joilla miestoimijat voisivat toimia mielekkäästi. Tämän mahdollisen selvitystyön yhteydessä kuitenkin toivoisin painotettavan, että kaikki tehtävät ovat vapaaehtoistoiminnassa sukupuolineutraalia aluetta. Haluaisin välttää sukupuolien määrittelyä työtehtävillä. Vaikka kyselyn vastauksista löytyy jo paljon näkemyksiä, jotka kuvailevat koko paikallisyhdistystoiminnan näyttäytyvän ulkoisesti tarkasteltuna olevan ”naisten hommaa”, ”nutturapäisten tätien puuhastelua” tai jopa ”sosiaalitätien touhua”. Nämä näkemykset haittaavat suuresti miesten osallistumista ja ne tulisi rikkoa tietoisesti.

Miesten ja naisten väliset näkemykset siitä, miksi toiminta kaipaa lisää miehistä otetta ja miesnäkökulmaa eivät lopulta eroa kovinkaan paljon toisistaan. Muutamia eroavaisuuksia kuitenkin nousee esiin ja se kertoo mahdollisesta hiuksen hienosta erilaisuudesta ajattelutavoissa. Palaan kuitenkin vielä tässä yhteydessä jo esipuheessa mainitsemaani sukupuolten erottelun välttämiseen ja toimijoiden korostamisen yksilöinä. Mutta vaikka yksilöitä olisimmekin, niin olemme kuitenkin yhteiskunnan sukupuoliroolien ja käsitysten alistuksessa, halusimme tai emme. Miesten puolelta nousee vahvasti tarve muiden miesten osallistumiselle, koska toiminta MLL:n paikallisyhdistyksissä ei monilta osin vastaa miesten tarpeita. Itse kutsuisin tätä niin sanotuksi vastaiskuksi naisvaltaisuutta vastaan. Suurin osa toiminnassa olevista miehistä kokee yksinäisyyttä ja mahdollisesti hiljaista syrjintää. Mies- ja isätoiminnan keinot ja menettelmät tarvitsevat pioneereja, ” MLL:n toiminnan perusta ei ole mielestäni mitenkään naisinen, nimikin sen jo sanoo. Naiset ovat jossain määrin ”kaapanneet” paikallistoiminnan, vaikka miehilläkin olisi varmasti halua, jos oikeanlaiset tavat löydetään, olla mukana. Lasten ja perheiden hyvinvointi on tietenkin myös miesten asia eikä mitenkään sukupuolesta kiinni.” Tässä yhteydessä kuitenkin en halua viestiä naisvaltaisuuden olevan huono tai hyvä asia. Lainatussa vastauksessa käytetty termi ”kaappaus” kuvastaa erittäin kärjistettynä tilannetta, jossa kynnys miesten toimintaan mukaan tulemiselle on yksinkertaisuudessaan liian korkea. Yksittäiset argumentit miesten osallistumista vastaan myös vahvistavat ja korottavat tätä kynnystä entisestään. Toivon, että tätä kynnystä kuitenkin pystyttäisiin ajan myötä madaltamaan, jotta miesten olisi helpompi osallistua ja toimia paikallisyhdistyksissä toivomillaan tavoilla.

”Perhe ja osallistuminen lasten arkeen on nykyään tärkeää myös miehille, saa olla avuksi ja tuntea itsensä hyödylliseksi”, näin MLL:n toiminnassa mukana oleva mies perustelee toimintaan osallistumisensa. Perheen ja lasten asiat koskettavat yhtä lailla isää kuin äitiäkin. Mieskuvan päivittyminen Jokisen (2012, 12-13) mukaan on hieman ajasta jäänyttä. Nykymiehiin liitetään sellaisia määreitä, jotka pätevät kenties heidän isiinsä ja isoiisiin, mutta ei enää heihin. Henkilökohtainen näkemykseni on asiasta se, että aktiivisia perheellisiä miehiä on jo olemassa valtavasti, mutta yhteiskunnallinen ilmapiiri ja erityisesti muiden miesten malli ja esimerkki, jota myös kyselyn vastauksissa peräänkuulutettiin, puuttuu.

Julkisen perhepuheen lempilapsi on nykyään ”aktiivinen, osallistuva isä”. Voi olettaa, että keskustelu miesten hoivarooleista on vilkasta sekä vanhempien kesken kodeissa että kotien ulkopuolella. --- Ylipäänsä miehet hoivaavat lapsiaan enemmän ja eri tavoin kuin aikaisemmin. (Rantalaiho 2003, 202)

Tulevaisuudessa tämä asia tulee varmasti hieman muotoutumaan ja jatkaa kehittymistään entistä tasa-arvoisempaan työnjakoon perheissä ja tätä kautta myös muualla elämässä, niin työelämässä kuin vapaa-ajalla. Tasa-arvoisemman vastuunjaon tukemiselle perheissä, ja samalla koko yhteiskunnassa, pitäisi mielestäni löytää entistä enemmän keinoja. Erityisesti miehet tarvitsevat esimerkkiä ja kannustusta ottaakseen vastuuta ”hoivauskänä” tai ”koti-iskänä” – roolien vaihtaminen voi olla virkistävää ja joskus jopa tarpeellista. Tätä kautta myös MLL:n vapaaehtoistoiminta saisi lisää miesvoimaa, jos isät löytäisivät työuriensa edistämisen sijaan lastenhoidon ja perhe-elämän sisältämät pehmeämmät arvot.

6 OMAN OPINNÄYTETYÖPROSESSIN ARVIOINTI

Tämän opinnäytetyön prosessi on ollut henkilökohtaisesti hyvin vaihteleva ja aika ajoin hyvinkin raskas, niin henkisesti kuin fyysisen uupumuksen myötä – motivaation taso tekemisen suhteen vaihteli suuresti monina hetkinä työn edetessä. Varsinkin tekstin työstämisen loppuvaiheessa ajan ottaminen kirjoittamiselle oli perhetilanteen vuoksi haasteellista. Haasteista olen kuitenkin selvinnyt kunnialla ja opinnäytetyö on valmistunut ajallaan ja jätetty arvioitavaksi. Opinnäytetyön tarkoituksena on osoittaa opiskelijan ammatillinen kypsyys sekä kyvyt itsenäisen työotteen ja pitkäjänteisen työskentelyn. Olen mielestäni tämän opinnäytetyön avulla osoittanut kykeneväisyyte-

ni tuottamaan tekstiä laajempina ja hallituina kokonaisuuksia. Suunnitelmallinen toiminta on lopulta johtanut valmiiseen opinnäytetyöhön. (Opinnäytetyöopas 2012).

Opinnäytetyösuunnitelman mukainen eteneminen oli selkeää. Kyselytutkimuksen toteutus ja suunnittelu toteutuivat aikataulussa. Kysymyksien muotoilu ja kyselyn ohjetekstit sekä ulkoasu kokonaisuutena oli mielestäni kiinnostava, riittävän selkeä ja helpposti lähestyttävä. Kuitenkin vastausaktiivisuuden jäädessä hyvinkin alhaiseksi oli syytä miettiä kyselyn suunnittelua ja markkinointia. Suunnittelu vaiheessa raakaversioiden testaaminen oli hyvin tärkeä osa kyselytutkimusprosessissa. Markkinointi ja perusteet kyselyn toteuttamiselle olivat vahvasti ja selkeästi perusteltuja saateviestillä sähköpostissa sekä vielä kyselyn alussa, jossa oli kuvailtu tarkasti kyselyn tavoitteet. Näiden vaiheiden jälkeen ainoaksi syyksi vastaamattomuuteen jäävät mielestäni riittämätön kiinnostus aihetta kohtaan, kiire sekä epäonnistuminen kyselyn ”myymisessä” kohderyhmälle. Kyselyn suhteen on myös vaikea arvioida vastausten oikeellisuutta eli ovatko vastaukset täysin rehellisiä ja aitoja. Kaikki vastaukset ovat kuitenkin olleet melko yhdenmukaisia ja täsmällisiä, joten niiden suhteen tuli analyysivaiheessa ainoastaan luottaa vastaajiin.

Tämän opinnäytetyöprosessin aikana olen ollut kontaktissa eritahoihin. Kommunikaatio on tapahtunut pääasiallisesti sähköpostitse, joka on nopea tapa välittää paljonkin tietoa. Erityisen onnistunutta viestintä oli työelämäohjaajani sekä Mannerheimin lastensuojeluliiton järjestösihteerin kanssa. Järjestösihteeri välitti työn etenemisen kannalta merkityksellistä tilastotietoa sekä yhteystietoja paikallisyhdistyksistä. Opinnäytetyön tekninen toteutus ei ole aiheuttanut suurempia haasteita. Omat teknisen toteutuksen suhteen tarvittavat taidot ovat mielestäni riittävällä tasolla opinnäytetyön kaltaisen laajempaan tieteellisen kirjoittamisen ja tutkimuksen kokonaisuuteen. Käyttötaitoni tietoteknisesti olen osoittanut tämän työn ulkoasun myötä: kuvaajat sekä kuvat on luotu tätä työtä varten. Kirjoittamani teksti on omasta mielestäni sujuvaa.

7 LOPPUSANAT

Mieserityisyys ja erityisesti isäorientoitunut vertaistoiminta on ollut itselle läheisiä aiheita jo reilut viisi vuotta aina vuodesta 2007 lähtien, kun esikoiseni syntyi tähän maailmaan. Isyyden alkutaipaleella kohtasin monenlaisia isyyttä vahvistavia yhteiskunnan rakenteita ja opiskelujeni myötä Humanistisessa ammattikorkeakoulussa sain kokemuksia myös suoraan miehille suunnatun toiminnan yhteisöllisistä merkityksistä ja tärkeydestä. Nämä tekijät ovat osakseen vieneet minua eteenpäin ja antaneet pohdittavaa opiskelujeni ja isäksi kasvamisen aikana. Perheen ja opiskelujen yhteensovittamisesta mielestäni ei voida tehdä oppaita sen suhteen, että miten helposti tai vaikeasti nämä kaksi hyvin tärkeää asiaa voitaisiin yhdistää. Henkilökohtaisesti olen kokenut, että näiden kahden yhteen sovittaminen on aika ajoin erittäin haastavaa, kun taas toisaalta toisessa hetkessä ne kulkevat käsikkäin hyvinkin sopuisasti. Tämä opinnäytetyöprosessi on mielestäni kuitenkin hieman kärsinyt tästä yhteensovittamisesta. Kun kokonaisuuteen lisätään vielä perheeseen vastikään syntynyt kuopus, niin onhan se vauvaperheen elämä vielä hieman monipuolisesti haastavampaa, kuin se jo ennestään kahden leikki-ikäisen kanssa on ollut. Tämä opinnäytetyö on kuitenkin syntynyt kaiken tämä hulinan keskellä, jota arki perheessäni pitää sisällään.

Tämän opinnäytetyön myötä olen saanut tutustua uusiin näkökulmiin miesten osallisuudesta. Miesten osallisuuden tukeminen on koko perheen kannalta merkityksellistä. Kokonaisvaltainen vanhemmuuden tukeminen on mielestäni hyvin tärkeää ja sitä voidaan toteuttaa erilaisin metodein. Erilaisia toimintatapoja, jotka osaltaan vahvistavat isä-lapsi suhteita, mutta myös tukevat kokonaisvaltaisesti perheen hyvinvointia sekä tasa-arvoisempaa vastuunjakoja perheiden arjessa ja vapaa-ajalla, on syytä kehittää ja järjestää jatkossakin. Olen törmännyt opiskelujeni aikana työelämässä ja yhtälailla opiskellessani isyyden tuomiin etuihin ja haittoihin. Kokemukset perheen ja työn yhteen sovittamisen haasteista ovat tulleet minulle henkilökohtaisesti tutuiksi opiskelujeni aikana. Yhtälailla voin kertoa olevani omalta osaltani asiantuntija opiskelujen ja perhe-elämän yhteensovittamisessa - kolmen lapsen ja opinnäytetyöprosessin yhteensovittaminen on ollut mielenkiintoista aikaa. Opiskelu-aika on isyyden kannalta armotonta aikaa, erityisesti kontaktiopetuksellisten opintojaksojen läsnäolopakko saattaa aiheuttaa päänsäivää pienten lasten perheelle. Olen opiskellut ja työsken-

nellyt enemmän tai vähemmän naisvaltaisella alalla sekä toiminut erittäin naisvaltaisessa vapaaehtoisessa yhdistystoiminnassa MLL:ssa. Olen käyttänyt isille tarkoitettuja/ myönnettyjä etuuksia. Olen myös viettänyt itse aikaa pienten lasteni kanssa vanhempainvapaalla, vaimoni samanaikaisesti ollessa työelämässä. Vapaa-ajallani olen mielelläni osallistunut myös erilaiseen vapaaehtoistoimintaan.

Tämä opinnäytetyö on ollut tähänastisen elämäni suurin kirjallinen tuotos. Kutsuisin tätä luomaani kokonaisuutta melko onnistuneeksi opinnäytetyöksi. – Iiro Rastas

LÄHTEET

Kirjat

Alasuutari, Pertti 1994. Laadullinen tutkimus. Tampere: Vastapaino.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 2003. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Hakkarainen, Pirkko (toim.) 2003. Tukea ja mahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnalle. Helsinki: Kansalaisareena.

Harju, Aaro 2003. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Helsinki: Kansanvalistuseura.

Harju, Aaro 2004. Järjestön kehittäminen. Helsinki: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi.

Harju Aaro 2005. Kansalaisyhteiskunta vapaaehtoistoiminnan innoittajana. Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) 2005. Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino, 58-80.

Harju, Aaro (toim.). 2007. Kansalaistoimintaan kätkeyty aarre. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisareena.

Harju, Aaro 2010. Puheenvuoro kansalaisyhteiskunnan tulevaisuudesta. Helsinki: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 1997. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Hokkanen, Liisa & Kinnunen, Petri & Siisiäinen, Martti (toim.) 1999. Haastava kolmas sektori. Pohdintoja tutkimuksen ja toiminnan moninaisuudesta. Jyväskylä: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto.

Jokinen, Arto (toim.) 2012. Mieskysymys. Miesliike, -työ, -tutkimus ja tasa-arvopolitiikka. Tampere: University Press.

- Karreinen, Lari & Halonen, Maria & Tennilä, Meri (toim.) 2010. 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Helsinki: Vihreä Sivistysliitto.
- Kolkka, Marjo & Mantela, Jaana & Holopainen, Anne & Louhela, Juhani & Packalén, Leena & Kaisvu, Terhi 2009. Yhteiskunnallinen osaaminen. Haaste ja tehtävä. Helsinki: Kirjapaja.
- Lehikoinen, Päivi 2001. Lapsen hyvälle huomiselle. Mannerheimin lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri 1951-2001. Helsinki: Mannerheimin lastensuojeluliitto.
- Loimu, Kari 2007. Yhdistystoiminnan käsikirja. Helsinki: WSOY.
- Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) 2005. Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino.
- Rantalaiho, Minna 2003. Pohjoismaisen isyyspolitiikan isäkuva. Teoksessa Forsberg, Hannele & Nätkin, Ritva (toim.) 2003. Perhe murroksessa. Kriittisen perhetutkimuksen jäljillä. Helsinki: Gaudeamus. 202-229.
- Saari, Juho (toim.) 2011. Hyvinvointi. Suomalaisen yhteiskunnan perusta. Helsinki: Gaudeamus.
- Salmela-Aro, Katariina & Nurmi, Jari-Erik (toim.) 2002. Mikä meitä liikuttaa. Modernin motivaatiopsykologian perusteet. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Sauri, Pekka 2007. Neuvotelkaa miehet ja naiset. Teoksessa: Kotro, Arno & Sepponen, Hannu (toim.) 2007. Mies vailla tasa-arvoa. Helsinki: Tammi.
- Soininen, Marjaana 1995. Tieteellisen tutkimuksen perusteet. Turku: Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskus.
- Kinnunen, Merja & Löytty, Olli 2002. Tieteellinen kirjoittaminen. Tampere: Vastapaino.
- Kinnunen, Petri & Laitinen, Raimo (toim.) 1998. Näkymätön kolmas sektori. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto.
- Lehtonen, Saila & Lind, Fiona 2011. Nuorten kiinnostus vapaaehtoistyöhön sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton paikallisyhdistykset sen tarjoajina. Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Mykkänen-Hänninen, Riitta 2007. Vapaaehtoistyön rajapinnoilla. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Pessi, Anne Birgitta & Saari, Juho (toim.) 2011. Hyvien ihmisten maa. Auttaminen kilpailukyky-yhteiskunnassa. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.

Porkka, Suvi-Tuuli & Myllymaa, Tapio 2007. Riskien arviointi vapaaehtoistyössä. Opas yhdistyksille. Helsinki: SMS-Tuotanto.

Viskari, Sinikka 2009. Tieteellisen kirjoittamisen perusteet. Opas kirjoittamiseen ja seminaarityöskentelyyn. Tampere: Tampereen yliopisto.

Yeung, Anne Birgitta 2007. Innoittava vapaaehtoistoiminta. Teoksessa Harju, Aaro (toim.). Kansalaistoimintaan kätkeyty aarre. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisareena. SIVUNUMERO!!!

Internet lähteet

Hakkarainen, Tyyne & Landén, Pia & Luhtanen, Marjukka & Peltosalmi, Juha & Silta-niemi, Aki & Särkelä, Riitta 2012. Sosiaalibarometri 2012. Helsinki: SOSTE Suo-men sosiaali ja terveys ry.
<http://issuu.com/soste/docs/sosiaalibarometri12?mode=window&backgroundColor=%23222222>

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609. Viitattu 24.4.2013.
<http://www.edilex.fi.ruka.humak.edu:2048/saadokset/lainsaadanto/19860609>

Lehtonen, Saira & Lind, Fiona 2011. Nuorten kiinnostus vapaaehtoistyöhön sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton paikallisyhdistykset sen tarjoajina. Opinnäytetyö: Metropolia Ammattikorkeakoulu. Viitattu 24.4.2013.
<https://publications.theseus.fi/handle/10024/36542>

Keränen, Vuokko 2010. Peruskoulutuksen diat vapaaehtoistoinnasta. Vares -hanke, Oulun seudun Setlementti ry. Viitattu 30.4.2013.
http://www.espoonvapaaehtoisverkosto.fi/dokumentit/peruskoulutuksen_diat_maali_skuu2010.pdf

Kiianmaa Nelli 2012. Tasa-arvobarometri 2012. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2012:23. Viitattu 23.4.2013

http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=5197397&name=DLFE-24709.pdf

Kokkonen, Sanna 2012. Sukeltajaliiton nuorisosektorin vapaaehtoistoiminta. Harrastus vai hyväntekeväisyyttä? Opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu. Viitattu 30.4.2013

http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/37709/Kokkonen_Sanna.pdf?sequence=1

MLL a. Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2013. Viitattu 8.4.2013.

<http://www.mll.fi/mll/organisaatio/>

MLL b. MLL yhdistysnetti, 2008. MLL:n toiminta. Viitattu 15.4.2013. <https://mll-fi.directo.fi/yhdistysnetti/toiminta/>

MLL c. MLL yhdistysnetti, 2008. MLL:n paikallisyhdistykset. Viitattu 25.4.2013

https://mll-fi.directo.fi/yhdistysnetti/tietoa_mll_sta/organisaatio/paikallisyhdistykset/

MLL d. MLL yhdistysnetti, 2008. MLL:n piirijärjestöt. Viitattu 25.4.2013 https://mll-fi.directo.fi/yhdistysnetti/tietoa_mll_sta/organisaatio/piirijarjestot/

Muukkonen, Matti 2012. Yhdistymisvapaus ja yhdistysoikeuden järjestelmä. Akateeminen väitöskirja. Joensuu: Itä-Suomen yliopisto. Viitattu 29.4.2013.

<http://www.edilex.fi.ruka.humak.edu:2048/lakikirjasto/8545.pdf>

Myllyniemi, Sami (toim.) 2012. Monipolvinen hyvinvointi. Nuorisobarometri 2012. Helsinki: Nuorisoasiain neuvottelukunta. Viitattu 20.4.2013.

http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/julkaisut/barometrit/liitteet/Nuorisobarometri_2012_Verkkojulkaisu.pdf

Miessakit ry. Suomen miestutkimuksen seura. Viitattu 20.1.2013.

http://www.miestutkimus.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=4

Humanistinen ammattikorkeakoulu 2012. Opinnäytetyöopas. Ammattikorkeakoulun perustutkinnot. Viitattu 9.5.2013.

https://pro.humak.fi/document/humak/15626/humakin_keskeiset_asiakirjat/kasikirjat_oppaat_ja_ohjeet/opetus/opinnaytetyoopas/OPINNAYTETYOOPAS.pdf

Suomen perustuslaki 11.6.1999/731. Viitattu 29.4.2013.

<http://www.edilex.fi.ruka.humak.edu:2048/saadokset/lainsaadanto/19990731?search=1>

Säkjärvi, Maija 2008. MITÄ KUULUU ISÄ? Mannerheimin Lastensuojeluliiton isäkyselyn tulokset. Viitattu 24.4.2013. <http://mll-fi-bin.directo.fi/@Bin/180dd1addacc655f38d08b0aad38165/1366805970/application/pdf/6422456/Is%C3%A4kyselyn%20tulokset%20Sosiaalikehitys%20Oy%20051108.pdf>

Tilastokeskus a 2011. Viitattu 29.4.2013.
http://tilastokeskus.fi/til/akay/2009/04/akay_2009_04_2011-09-16_tie_001_fi.html

Tilastokeskus b, 2011. Viitattu 29.4.2013.
http://tilastokeskus.fi/til/akay/2009/04/akay_2009_04_2011-09-16_tau_002_fi.html

Tuukkanen, Katri 2011, "Miksen mäkin tähän voisi ruveta?". Vapaaehtoistoiminnan kantavat rakenteet. Opinnäytetyö: Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Viitattu 24.4.2013. <https://publications.theseus.fi/handle/10024/36555>

Varanka, Jouni 2003. Miesten ja feminismin ongelmallinen suhde - ideologisia dilemmoja Man-sähköpostilistalla. Sosiaalipsykologian pro gradu-tutkielma, Helsingin yliopisto. Viitattu 30.4.2013.
http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/val/sosps/pg/varanka/miesten_j.pdf

LIITE1: WEBROPOL-kyselylomake

Tulosta

 Humanistinen ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences

Miesnäkökulmaselvitys
MLL Uudenmaan piirin paikallisyhdistyksissä

Tämä kysely on suunnattu MLL Uudenmaan piirin alueella paikallisyhdistystoiminnassa aktiivisesti mukana oleville henkilöille; MLL Uudenmaan piirin paikallisyhdistysten puheenjohtajille, hallituksissa toimiville miehille sekä muille aktiivisesti paikallisyhdistysten toiminnassa mukana oleville miehille.

Kyselyn pääteemat ovat vapaaehtoisuuden motiivit, miesten osallisuus sekä miesvähemmistön näkökulman esiintyminen paikallisyhdistystoiminnassa.

Tämän kyselyn tarkoituksena on tutkia ja kerätä tietoa miestoimijoiden motiveista sekä miesnäkökulman esiintymistä naisvaltaisessa yhdistystoiminnassa. Vastauksia tullaan hyödyntämään jatkossa Mannerheimin lastensuojeluliiton vapaaehtoisen paikallisyhdistystoiminnan kehittämisessä ja koordinoimisessa MLL Uudenmaan piirin alueella.

Tämä kysely on osa Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogin tutkintoon johtavan koulutusohjelman opinnäytetyötä.

Iso kiitos ajastasi!

Iiro Rastas
iirro.rastas(at)humak.edu

Kolmatta lasta odottava perheenisä

Yhteisöpedagogiopiskelija
Humanistinen ammattikorkeakoulu

Isätoiminta ja nettisivuvastaava
Mannerheimin lastensuojeluliitto Keravan yhdistys ry

Vastaajan taustatietoja

Tämän osion tarkoituksena on kartoittaa vastaajan taustoja ja lähtökohtia

1. Sukupuolesi

☐ Mies
☐ Nainen

2. Henkilötietoja

Kaupunki (kotikunta)

Ammatti/ tutkinto

Ikä

3. Siviilisääty

☐ Avoliitossa
☐ Avioliitossa
☐ Parisuhteessa - asun yksin
☐ Parisuhteessa - asun vanhempien luona
☐ Ei parisuhteessa - asun yksin
☐ Ei parisuhteessa - asun vanhempien luona
☐ Eronnut - asun lasten kanssa
☐ Eronnut - lapset asuvat toisaalla

4. Lapsia?

Onko teillä ja kuinka monta?

☐ Ei ole ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5+

Seuraava -->

(Sivu 1 / 5)

Miesnäkökulmaselvitys MLL Uudenmaan piirin paikallisyhdistyksissä

Vapaaehtoisuus

5. Kuinka kauan olet ollut mukana MLL:n yhdistystoiminnassa?

- ☐ alle 2 vuotta
☐ 2-5 vuotta
☐ 5-10 vuotta
☐ yli 10 vuotta

6. Toimenkuvasi MLL:n paikallisyhdistyksessä

- ☐ Yhdistyksen jäsen
☐ Hallituksen jäsen
☐ Puheenjohtaja
☐ Varapuheenjohtaja
☐ Talouden- / Rahastonhoitaja
☐ Sihteeri
☐ Tapahtumavastaava
☐ Kerhovastaava

☐ muu, mikä?
☐ muu, mikä?
☐ muu, mikä?

7. Oletko nyt tai oletko aikaisemmin ollut mukana muussa vapaaehtoistoiminnassa?

Jos vastaat "Kyllä", vastaa myös seuraavaan kysymykseen 8. Jos vastaat "En", voit siirtyä kysymykseen 9.

- ☐ Kyllä
☐ En

8. Missä, milloin ja mikä oli toimen kuvasi?

Kerro 1-3 muuta yhdistystä, joissa olet toiminut tai toimit parhaillaan.

Jos osallistumisesi jatkuu, jätä "mihin asti" vuosiluku avoimeksi (esim. 99-).

Yhdistys 1 (nimi, toimialue)

Ajankohta (mistä lähtien - mihin asti (vv-vv))

Toimenkuva

Yhdistys 2

Ajankohta

Toimenkuva

Yhdistys 3

Ajankohta

Toimenkuva

9. Koetko vapaaehtoistoiminnan enemmän harrastuksena vai työnä?

- ☐ Harrastus
☐ Työ

10. Kerro lyhyesti, miksi koet vapaaehtoistoiminnan tällä tavalla

Perustele kohdan 9. vastaksesi

500 merkkiä jäljellä

<-- Edellinen Seuraava -->

Miesnäkökulmaselvitys MLL Uudenmaan piirin paikallisyhdistyksissä

Osallisuus

11. Miten tärkeänä koet seuraavat asiat osallistuessasi toimintaan?

Toiminta voi tässä tapauksessa olla mitä vain työn ja kodin ulkopuolista toimintaa

	Ei yhtään tärkeää	Vain vähän tärkeää	En osaa sanoa/ ei merkitystä	Tärkeää	Erittäin tärkeää
Uusien asioiden kokeileminen	☐	☐	☐	☐	☐
Uusien asioiden opetteleminen	☐	☐	☐	☐	☐
Toiminnan tarkoitus, arvot	☐	☐	☐	☐	☐
Toiminnan fyysisyys, liikunnallisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiaalisuus, kanssakäyminen	☐	☐	☐	☐	☐
Verkostoituminen, uusien sosiaalisten suhteiden luominen	☐	☐	☐	☐	☐
Toiminnassa mukana olevat tuttavat	☐	☐	☐	☐	☐

12. Minulle henkilökohtaisesti tärkeitä motiiveja osallistumiseen ovat...

Valitse seuraavista vaihtoehtoista 5

- ☐ Oman asian edistäminen
- ☐ Yhteisen asian edistäminen
- ☐ Raha/ muu palkkio itselle
- ☐ Paikallinen vaikuttaminen
- ☐ Toisten hyvinvoinnin edistäminen
- ☐ Mahdollisuus
- ☐ Raha/ muu palkkio yhdistykselle
- ☐ Globaali vaikuttaminen
- ☐ Hyvä mieli itselle
- ☐ Yhteiskunnallinen vaikuttaminen
- ☐ Eettisyys & Arvot
- ☐ Hyvä mieli toiselle/ toisille
- ☐ Tarpeellisuuden tunne
- ☐ Oman hyvinvoinnin edistäminen
- ☐ Muu, mikä?
- ☐ Muu, mikä?

13. Mitkä asiat voisivat olla ensi sijaisesti syitä, joiden vuoksi et osallistuisi johonkin toimintaan?

Kerro lyhyesti tai luetellen

200 merkkiä jäljellä

<-- Edellinen Seuraava -->

Miesnäkökulmaselvitys MLL Uudenmaan piirin paikallisyhdistyksissä

Miesnäkökulma naisvaltaisessa yhdistyksessä

Tässä osiossa käsitellään miesnäkökulmaa ja sen esiintymistä paikallisyhdistyksien hallituksissa ja muussa vapaaehtoistoiminnassa

Esimerkiksi 2012 loppuvuodesta keskusjärjestön tilastojen mukaan Uudenmaan piirin alueen paikallisyhdistysten hallitusten jäsenistä vain noin 3,6% olivat miehiä

Mistä tämä miesten vähäisyys MLL:n toiminnassa voi ensisijaisesti johtua ja miten tätä asiaa voitaisiin kehittää? Tarvitseeko miesten osallistua ja miksi - tarvitseeko MLL:n yhdistystoiminta miestoihjoita? Miten toiminnassa mukana olevat miehet saavat äänensä kuuluviin?

14. Mitkä ovat mielestäsi niitä asioita, jotka kiinnostavat miehiä erityisesti MLL:n toiminnassa?

Jos vastaaja on mies: kerro mitkä asiat kiinnostavat henkilökohtaisesti

Jos vastaaja on nainen: kerro mitkä asiat mielestäsi ovat miestä kiinnostavia

500 merkkiä jäljellä

15. Miksi mielestäsi mies osallistuu MLL:n yhdistystoimintaan tai muuhun MLL:n vapaaehtoiseen toimintaan?

500 merkkiä jäljellä

16. Miksi mielestäsi useat miehet eivät osallistu MLL:n yhdistystoimintaan tai muuhun MLL:n vapaaehtoiseen toimintaan?

500 merkkiä jäljellä

17. Mitä sellaista toiminnassa pitäisi mielestäsi olla, jotta miehet kiinnostuisivat ja osallistuisivat aktiivisemmin?

500 merkkiä jäljellä

18. Tarvitaanko MLL:n paikallisyhdistyksissä aktiivisia miestoihjoita?

Perustele vastauksesi seuraavassa kohdassa

- ☐ Kyllä tarvitaan
☐ Ei tarvita

19. Miehiä tarvitaan/ ei tarvita mukaan MLL:n toimintaan, koska...

500 merkkiä jäljellä

<-- Edellinen Seuraava -->

[Tulosta](#)

 Humanistinen ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences

**Miesnäkökulmaselvitys
MLL Uudenmaan piirin paikallisyhdistyksissä**

Kiitos erittäin paljon vastauksistasi.

Jos sinulla on vielä jotain aiheeseen liittyvää kysyttävää voit lähestyä vaikka sähköpostilla: [iiro.rastas\(at\)humak.edu](mailto:iiro.rastas(at)humak.edu)

Muistathan painaa lopuksi "lähetä" nappia

Kiitos vielä kerran ja hyvää jatkoa!

 PDF
 Word

(Sivu 5 / 5)